КПСС XXV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ — ЎЗБЕКИСТОН ПОЙТАХТИ МЕҲНАТКАШЛАРИНИНГ АҲДУ ПАЙМОНИ АНА ШУНДАЙ

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 56 (2951)
СЕШАНБА
9 март 1976 й.
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

СЪЕЗД МАЪҚУЛЛАГАН ПЛАНЛАР ЕНГИЛ ЭМАС, ТИҒИЗ ПЛАНЛАРДИР, СЪЕЗД ҚЎЙГАН ВАЗИФАЛАР ҒОЯТ ЖИДДИЙ ВАЗИФАЛАРДИР. АММО БИЗ, ЎРТОҚЛАР, БУ ПЛАНЛАРНИНГ АМАЛГА ОШИРИЛИШИГА, БУ ВАЗИФАЛАРНИНГ ҲАЛ ЭТИЛИШИГА ҚАТТИҚ ИШОНАМИЗ. УЛАР СОЦИАЛИСТИК ВАТАНИМИЗНИ ЯНАДА РАВНАҚ ТОПТИРИШ, СОВЕТ КИШИЛАРИНИНГ ТИНЧ ВА БАХТИЁР ҲАЁТ КЕЧИРИШИНИ ТАЪМИНЛАШНИ ЎЗ ОЛДИГА МАҚСАД ҚИЛИБ ҚЎЙИДИ. ШУНИНГ УЧУН ҲАМ БУТУН СОВЕТ ХАЛҚИ АНА ШУ ПЛАН ВА ВАЗИФАЛАРНИ ШУБҲАСИЗ ҚУЛЛАБ-ҚУВВАТЛАЙДИ.

Л. И. БРЕЖНЕВ.

ПАРТИЯ РЕЖАЛАРИ — ХАЛҚ РЕЖАЛАРИ

ҚАРОРДАН РУҲЛАНИБ

Коллективимиз аъзолари КПСС XXV съезди материалларини юксак кўтаринкилик билан ўрганмоқдалар. Айниқса, транспорт соҳасидаги гаплар коллектив ўртасида кенг муҳокамага сабаб бўлди. Жумладан, 1976—1980 йилларда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий йўналишларида айтиб ўтилганидек, ўнинчи беш йилликда транспорт барча турларининг юк оборотини 30 процент ва пассажирлар ташишни 23 процентга кўпайтириш кенг кўзда тутилган.

Биз ҳайдовчилар бу режалардан руҳланиб, ҳамшаҳарларимизга транспорт хизматини кўрсатишни янада яхшилаш тадбирларини белгилаб чиқдик. Йўловчиларга намунали хизмат кўрсатиш коллективимизнинг асосий вазифаси бўлиб қолади.

Шу кунларда автокомбинатимизда 918 киши ўзаро мусобақа асосида меҳнат қиляпти. Ҳар куни 548 та енгил автомобиль йўловчиларга хизмат кўрсатяпти. Бу йил автокомбинатимиз 110 га яқин енгил автомашина олади.

Коммунист ва комсомол ҳайдовчиларимиз зиммаларига юксак мажбуриятлар қабул қилишган. Бу йил ҳамшаҳарларимизга 5 миллион 887 минг сўмликдан зиёд транспорт хизмати кўрсатилади. Планга қўшимча 96 минг сўмлик иш бажарилади.

Йўловчилар узоғини яқин қилишда шаҳримиз ҳайдовчилари ўртасида намуна бўлаётган комсомол шоферларимиздан В. Макушин, А. Солиҳов, А. Валиевлар шу кунларда 1976 йил иккинчи квартали ҳисобига меҳнат қилишяпти.

А. СОЙИПОВ,
1-автокомбинат комсомол комитети секретари, навбатчи механик.

«Тошкенткабель» заводининг меҳнат аҳли жонажон партиямиз XXV съезди тарихий қарорларини ҳаётга тадбиқ этиш, мамлакатимиз халқ хўжалиги учун кабель маҳсулотларини янада кўпроқ ишлаб чиқариш борасида сидқидилдан меҳнат қиляпти.
СУРАТДА: корхона телефон кабеллари участкасининг илғор ишчиси коммунист Умар Разметов.

ОЛҒА ИНТИЛИБ ЯНГИ ЮТУҚЛАРНИ ҚЎЛГА КИРИТАЙЛИК

К. П. ДУДИН,
Тошкент шаҳар партия комитетининг иккинчи секретари

Барча совет кишилари яқиндагина ўз ишини тамомлаган КПСС XXV съезди таассуротлари билан яшаётган, бутун мамлакатда ўнинчи беш йиллик планларини муддатидан илгари бажариш учун оммавий социалистик мусобақа тўлқини кучайган шу кунларда, биз коммунистлар анжумани материалларини қайта-қайта ўқияпмиз, белгиланган мақсадга эришишнинг энг қисқа ва тўғри йўлларини белгилаяпмиз. Лекин партия мамлакатимиздаги ҳар бир коммунист, ҳар бир меҳнаткашнинг асосий диққат-эътиборини асосан меҳнатнинг сифати ва самарадорлигини оширишга қаратиб келди ва бундан буён ҳам худди шундай қилади.

«Мамлакат олдида турган хилма-хил иқтисодий ва социал вазифаларни муваффақиятли ҳал этиш учун, — деб таъкидлади ўртоқ Л. И. Брежнев Ҳисобот докладида, — меҳнат унумдорлигини жадал ривожлантириш, бутун жамоат ишлаб чиқариши самарадорлигини кескин оширишдан бошқа йўл йўқ. Самарадорликни оширишга эътибор иқтисодий тараққиёт йўлимизнинг муҳим таркибий қисмидир».

Яратувчилик меҳнатининг улкан планлари, 1976—1980 йилларда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг истиқболи пойтахтнинг барча меҳнаткашларида эришилган ютуқлардан чуқур фахрланиш туйғуларини юзага келтирди, Ватаннинг экономикасини ва мудофаа қудратини мустаҳкамлаш учун муносиб ҳисса қўшиш учун бўлган ватанпарварлик интилишини кучайтирди.

Тошкентликларнинг янада яхши, янада унумли меҳнат қилиш учун оммавий интилишида уларнинг КПССнинг ленинча сиёсатини, унинг Марказий Комитети, Марказий Комитет Сиёсий бюроси, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневнинг кўп қиррали фаолиятини қизғин маъқуллаётганликлари ва якдиллик билан қўллаб-қувватлаётганликлари ифодаланмоқда.

Ўтган беш йилликда мамлакатимиз қўлга киритган ютуқлар КПССнинг ички ва ташқи сиёсати тўғрилигини, марксизм-ленинизм ғояларининг қудратли кучини кўрсатувчи ёрқин мисолдир.

«Коммунистик партия раҳбарлигида, — деб таъкидланди КПСС XXV съездида, — коммунизм моддий-техника базасини яратишда, халқ турмуш даражасини оширишда, мамлакатимиз хавфсизлигини таъминлашда янги катта қадам қўйилди. XXIV ва XXV съездлар ўртасидаги даврда партия иқтисодий фаолиятининг сиёсий якуни ана шундай. Совет кишиларининг қаҳрамонона меҳнатининг асосий натижаси ана шундай.

Тошкент партия ташкилоти учун тўққизинчи беш йиллик йиллари, бутун партияда бўлганидек, унинг раҳбарлик роли янада ортиши, унинг звенолари жанговарлигининг ўсиши, коммунистлар ташаббуси ва активлигининг юксалиш даври бўлди.

Шаҳар партия ташкилоти хўжалик қурилишига раҳбарликда асосий эътиборни партиянинг иқтисодий сиёсатини ҳаётга, тадбиқ этишга, унинг энг муҳим проблемаларини ҳал этишга: саноатни, транспортни, капитал қурилишни ва шаҳар хўжалигини ривожлантиришга қаратди.

Корхоналарни реконструкциялаш ва техник жиҳатдан қайта қуроллантириш, янги техникани ва технологияни жорий этиш бўйича ишлар қатъият билан давом эттирилди. Бу мақсадлар учун сарфланган капитал маблағ 450 миллион сўмни ташкил этди. 15 та янги корхона қурилди, 44 та корхона эса тубдан реконструкция қилинди. Шаҳар саноатининг фонд билан қуролланганлиги беш йилликда жами бир ярим баравар ўсди.

Уч минг хилдан ортиқ янги машиналар, приборлар, ускуналарни ишлаб чиқариш ўзлаштирилди, улар орасида янги авиация техникаси, қишлоқ хўжалиги учун машина ва агрегатлар, компрессорлар, йиғириш, ўраш машиналари, турли хил кенг истеъмол буюмлари бор.

Кўпгина муҳим маҳсулотларни ишлаб чиқариш бўйича беш йиллик топшириқ ошириб бажарилди. Халқ хўжалиги бу йилларда планга қўшимча 315 миллион сўмлик маҳсулот олди.

Ўтган беш йилликда капитал қурилиш жадал ривожланди, шаҳар қурувчиларининг меҳнат ва ижодий активлиги анча ўсди.

Социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдириш натижасида «Главташкентстрой»нинг қурувчилар коллективи ва унинг ёрдамчи пудратчи ташкилотлари ўтган йилнинг 22 октябрида қурилиш-монтаж ишлари ҳажми бўйича беш йиллик планни бажардилар.

Қурилишда ишни ташкил этишни такомиллаштириш, меҳнатнинг илғор методларини жорий этиш, янги юксак сифатли материалларни қўлланиш бўйича бутун бир тадбирлар комплекси жорий этилди. Тўла равишда йиғиладиган қурилишнинг салмоғи 45 процентга етди.

Сифати яхшиланган типовой лойиҳалар бўйича турар жойлар ва бинолар қурила бошланди. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Н. Злобин методи бўйича ишлаётган қурувчиларнинг сафлари ўсмоқда. Бу метод фақат турар-жой ва маданий-маиший бинолар қурилишидагина эмас, балки саноат объектлари, метрополитен қурилишида ҳам қўлланиляпти.

Қурилиш ишлаб чиқариши самарадорлигини янада ошириш бўйича қунт билан иш олиб боряпти.

Тўққизинчи беш йилликда «Главташкентстрой» коллективи меҳнат унумдорлигини қарийб 28 процент ўстирди. Турар жойлар, мактабгача болалар муассасалари қурилиши муддати қисқарди.

Кўпгина қурилиш ва лойиҳа ташкилотларининг қуввати оширилди, қурилиш индустрияси корхоналаридан бир қисми реконструкция қилинди, қурилишлар сифати юксалди. Турар жойлар, жамоат бинолари ва бутун бир микрорайонларнинг архитектура кўриниши яхшиланмоқда.

Хўжалик ва маданий қурилишнинг энг муҳим масалаларини муваффақиятли ҳал этиш асосий вазифани ҳал этишга — шаҳар меҳнаткашлари фаровонлигини анча оширишга ёрдам беряпти.

Беш йиллик давомида 3,5 миллион квадрат метрга яқин турар жой, ўнлаб мактаблар, мактабгача болалар муассасалари, шифохоналар, поликлиникалар қурилди. 300 мингдан ортиқ киши янги квартираларга кўчиб ўтди ёки турар жой шароитини яхшилади.

Тошкент шаҳарсозлигида қурилишнинг ансамбль принципи томон бурилиш ясалди. Бу борада лойиҳачиларимиз, архитекторларимиз ва қурувчиларимиз қурилиш материаллари саноати корхоналари коллективларининг Максим Горький проспектида ва майдонида, Ўзбекистон ССРнинг 50 йиллиги ва Беруний проспектларида амалга оширган янгиликлари диққатга сазовордир.

Ижтимоий-сиёсий, мемориал, маъмурий ва маданий мақсадларга мўлжалланган шаҳар марказини лойиҳалаш ва қуриш бўйича ҳам талайгина ишлар қилинди. Владимир Ильичга ўрнатилган улуғвор ҳайкал, унинг номи билан юритилувчи проспекти ва хиёбони бўлган, В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиали қад кўтарган такрорланмас архитектура ансамблининг қурилиши амалга оширилди.

Қурилишнинг техник даражаси сезиларли юксалди. «Главташкентстрой» ташкилотларида, «Узэлектромонтаж», «Средазтрансстрой», «Ташметрострой» «Ташпромстрой» трестларида ишлаб чиқаришда янги технология, илғорлар ва новаторлар тажрибаси, электрон ҳисоблаш техникасидан фойдаланилган ҳолда қурилишни бошқаришнинг замонавий методлари кенг қўлланила бошланди.

(Давоми 2-бетда).

• Ишчининг қалб сўзлари

Янада унумли ишлаймиз

Партия XXV съездида темир йўл транспортида юк ташиш оборотини тезлаштириш ва ҳаракатдаги составларнинг қувватидан самарали фойдаланиш тўғрисида алоҳида таъкидлаб ўтилди. Бу эса биз темирйўлчилар зиммасига катта масъулият юклайди. Корхонамизда КПСС XXV съездининг илҳомбахш қарорларига жавобан юк ортиб тушириш ишларини тезлаштириш ва мижозларга намунали хизмат кўрсатиш бўйича қатор ибратли ишлар амалга ошириляпти. Юклаб тушириш ишлари эса кундан-кунга жадаллаштирилиб, ички имкониятлардан самарали фойдаланиляпти.

Ҳар куни станциямиздан шаҳардаги саноат корхоналарига 50 минг тоннадан зиёд халқ хўжалик юклари чиқарилади. Шунинг учун ҳам меҳнат унумдорлигини ўстиришнинг асосий гарови бўлган ишлаб чиқаришни механизациялаштириш ва автоматлаштириш ишларига катта эътибор берилмоқда. Ҳозир корхонамизда юклаб тушириш ишларининг 92,4 проценти механизациялаштирилган. Кейинги пайтларда юк ортиб туширишда механизациялашган ускуналарнинг қўлланилиши меҳнат самарадорлигини кескин оширди. Натижада сафимизда вақтдан ўзиб ишловчилар сони кундан-кунга ортиб бормоқда.

Корхонамиз коллективи учун тўққизинчи беш йиллик катта ютуқларни қўлга киритиш билан характерлидир. Беш йиллик план муддатидан икки ой илгари адо этилди. Меҳнат унумдорлиги ҳам кескин ўстирилди. Шунингдек, корхонамизда ишчиларнинг меҳнат ва дам олиш шароитини яхшилаш бўйича ҳам қатор тадбирлар амалга оширилди.

Партия ва ҳукуматимизнинг меҳнаткашларнинг моддий фаровонлигини ошириш ва маданий турмушини яхшилаш бўйича кўрсатаётган ғамхўрлиги бизни янги меҳнат зафарларига даъват этади. Шунинг учун ҳам корхонамизда ишлаб чиқариш самарадорлигини ўстириш бўйича ўнинчи беш йилликка мўлжалланган режалар белгилаб олинди. Янги йилнинг биринчи кунлариданоқ зарбдор суръатларда меҳнат қилмоқдамиз. А. Қодиров, Қ. Ослонов, В. Огрин бошлиқ бригада коллективлари КПСС XXV съезди очилиши арафасида икки ойлик план топшириғини муддатидан илгари бажариб, қўшимча 10 минг тоннага яқин юкни юклаб туширишга муяссар бўлдилар. Ана шундай меҳнат илғорларининг ғайрат-шижоати туфайли корхонамиз коллективи 1975 йил тўртинчи квартали бўйича Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида ғолиб чиқиб, СССР Темирйўллар министрлиги ва темирйўл ишчилари касаба союзи Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғини олишга муяссар бўлди. Бу мукофот бизни янада унумли ишлашга, ички резервларни ишга тушириш ҳисобига меҳнат самарадорлигини оширишга даъват этади.

Сифат ва самарадорлик беш йиллиги деб эълон қилинган ўнинчи беш йилликнинг биринчи йилида барча имкониятлардан самарали фойдаланилган ҳолда юк ортиб тушириш планини муддатидан илгари бажариб, меҳнат унумдорлигини планда белгиланганига нисбатан 5 процент ўстириш учун барча имкониятларни ишга солаверамиз. Корхонамизда ишчилар малакасини ошириш, уларнинг моддий фаровонлигини яхшилаш тўғрисида ҳам ғамхўрлик кучайтирилади. Кўплаб оилалар уй-жой билан таъминланади. Коллективимизнинг КПСС XXV съезди қарорларидан келиб чиқиб белгилаган режалари ана шундай.

Ў. ҲАЙДАРОВ,
Тошкент механизациялашган юк ортиб тушириш дистанциясининг ишчиси.

«ПРАВДА» саҳифаларида

◆ «Тинчлик ва социализм учун» — КПСС XXV съезди якунларига бағишланган газетанинг бугунги бош мақоласи ана шундай номланади. КПСС XXV съезди чиндан ҳам оламшумул аҳамиятга эга воқеа бўлди, дейилади жумладан мақолада. Барча қитъа халқлари съездга тайёргарлик ва унинг ўтишини диққат билан кузатиб борди. КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг илмий коммунизм назарияси ва практикасини бойитган КПСС Марказий Комитетининг Ҳисоботи ҳамда ички ва ташқи сиёсат соҳасида партиянинг навбатдаги вазифалари тўғрисидаги доклади мамлакатимиз тараққиётининг ёрқин истиқболларини белгилаб берди, тинчлик ва халқаро ҳамкорлик учун, озодлик ва халқлар мустақиллиги учун курашнинг янги программасини илгари сурди. Бу доклад жаҳон жамоатчилигининг диққат марказида турибди.

◆ КПСС Марказий Комитетида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари Б. Н. Пономарев ва КПСС Марказий Комитети Халқаро бўлими мудирининг ўринбосари В. П. Румянцев КПСС XXV съездида иштирок этган Сурия Араб социалистик уйғониш партияси делегациясининг раҳбари, Араб социалистик уйғониш партияси бош секретарининг ўринбосари Абдалла Ал-Аҳмар билан учрашдилар. Дўстона вазиятда ўтган суҳбат вақтида сурияли меҳмон КПСС XXV съезди иши тўғрисидаги таассуротлари билан ўртоқлашди.

Техника шарофати

Бугун

«Строймеханизация» трести Украинадан ўн тонна оғирликдаги юк кўтарадиган учта автокран қабул қилиб олди.

Трест коллективи меҳнатда улкан ютуқларни қўлга киритяпти. Ўтган йили бу ерда 25 миллион 110 минг кубометрдан ортиқ тупроқ ишлари бажарилган эди.

Механизаторларнинг бу йилги режаси янада улкан. Шу кунларда, шаҳримиз қурилишларида 210 та экскаватор, 318 та минорали кран, 40 та автогрейдер, 56 та автокран ишлаб турибди. Йил охиригача уларнинг сони яна ортади.

КПСС XXV съездида таъкидлаб ўтилганидек, трестда эскириб қолган машина ва механизмларни янгилари билан алмаштириш, қўл меҳнатини енгиллаштириш, янги техника ва технологияни дадиллик билан жорий қилишга кенг эътибор беріляпти. Шу йилнинг ўтган даврида «Строймеханизация» трестининг механизация бошқармалари 80 та ҳар хил туркумдаги янги машина ва механизмлар олди. Жумладан куни кеча РСФСРдан ўнта минорали кран олиниб, янги объектларда монтаж қилинди. Шунингдек, Куйбишев шаҳридан ҳам ўнга яқин автокран қабул қилиб олинди. Натижада трестда февраль ойи плани муддатидан илгари адо этилди. Механизаторларнинг аҳди биринчи квартал планини ҳам муддатидан ўн кун аввал адо этишдир.

Шаҳримизнинг Тарас Шевченко кўчасида «Ўзбекистон» маиший хизмат уйи фойдаланишга топширилиш арафасида турибди.
СУРАТДА: янги маиший хизмат уйи.

М. Нуриддинов фотолари.

• Уй муборак!

Қурувчилар туҳфаси

Уйсозлик комбинати қурувчилари Сергели райони маркази — «Спутник» шаҳарчаси аҳолисига муносиб туҳфа тайёрладилар.

Бугун

бунёдкорлар шаҳарчанинг 16-турар жой кварталида ҳар бири 54 квартирали 3 та турар жой биносини фойдаланишга топширдилар. Биноларнинг балконлари ойна билан қопланган.

Уйсозлик комбинати бунёдкорлари бундай экспериментал уйларни шу йилнинг бошида қуришга киришган эдилар. Синов кутилгандан ҳам яхши натижа берди. Ойнаванд балконлар ҳамшаҳарларимизга жуда ёқиб тушяпти. Бу йил «Спутник» шаҳарчасида 10 га яқин шундай турар жой биноси бунёд этилади.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

▲ СОФИЯ. Болгарияда чиқадиган «Работническо дело» газетаси ёзади: Совет Иттифоқи ўнинчи беш йиллик вазифаларини бажариш учун зарур бўлган ҳамма нарсаларга — қудратли иқтисодий, илмий-техникавий ва маданий потенциалга, шонли Ленин партияси раҳбарлигидаги совет халқининг ижодий куч-ғайратига эгадир. Бу эса КПСС XXV съезди ўнинчи беш йиллик даврида совет экономикасини ривожлантириш тўғрисида қабул қилган янги қарорлар ҳам муваффақиятли амалга оширилади, деб тасдиқлаш учун тўла ҳуқуқ беради, деб таъкидлайди газета.

▲ ЛОНДОН. Англия пойтахтидаги кўпгина фирмалар ва корхоналар ўз ишларини тўхтатмоқда. Бунга сабаб хизмат биноларини ижарага олиш нархи ва маҳаллий солиқлар тинмай ошиб бораётганлигидир. «Ллойдс» страхование компаниясининг правлениеси Лондоннинг Сити савдо-саноат районидан чиқиб кетиш тўғрисидаги қарорини маълум қилди. Капиталистик дунёда машҳур бўлган ҳатто шу фирманинг бу ердаги муассасалари ҳам уаражатни қоплаётир.

Англия пойтахтидан корхоналар ва фирмалар кўчиб кетаётганлиги шаҳарда ишсизлар сонининг кескин кўпайишига сабаб бўлмоқда.

Пойтахтдаги саноат корхоналари ва муассасалари шу тариқа камайиб борадиган бўлса, деди Катта Лондон кенгашининг аъзоси Р. Гудмен, шу асрнинг охирига бориб Лондон «саноат ёдгорликлари» музейига айланиши мумкин.

▲ БЕЛГРАД. Бундан ўттиз йил муқаддам Югославияда ёшларнинг биринчи иншооти қурила бошланган эди. Неча минглаб йигит ва қизлар урушдан кейинги оғир шароитларда Брчко ва Бановичи шаҳарлари ўртасида темир йўл изларини ётқизишга киришган, Югославия ёшлари оммавий меҳнат қаҳрамонлиги намуналари кўрсатиб, ана шу муҳим объектни муваффақиятли суратда барпо қилгандилар.

Ана шу икки шаҳарнинг меҳнаткашлари ҳозирги вақтда бу йилги план топшириқларини муддатидан илгари бажариш ва буни ёшларнинг биринчи иншооти 30 йиллигига бағишлаш учун республика миқёсида мусобақа уюштиришга даъват этдилар.

▲ ТРИПОЛИ. Бу ерда очилган анъанавий халқаро ярмаркада 40 дан ортиқ мамлакат қатнашмоқда.

Триполи савдо-саноат ярмаркасида биринчи марта қатнашаётган мамлакатлар орасида Япония, Шимолий Ирландия, Руанда ва бошқа мамлакатлар бор. Совет Иттифоқи ярмарканинг доимий иштирокчисидир. СССР павильони ярмаркада ишғол қилган майдони ва экспонатларнинг хилма-хиллиги жиҳатидан энг йирик павильонларнинг биридир.

(ТАСС).

ИНСТИТУТ ҲИММАТИ

Тўқимачилик ва енгил саноати институтининг профессор-ўқитувчилари составы кейинги йилларда ишлаб чиқаришга ёрдам кўрсатишда ибратли ишларни амалга оширмоқда. Институт коллективи ўтган йили соҳа министрликлари ва айрим корхоналар илтимосига биноан умумий ҳажми 575 минг сўмлик бўлган 35 та хўжалик шартномасини бажарди.

Институт коллективи тўқимачилик комбинати, «Узбектекстильмаш» бирлашмаси билан ижодий алоқаларни давом эттирмоқда. Олий ўқув юрти бу корхоналар билан илмий-техника характерига эга бўлган муҳим масалаларни ҳал қилиш бўйича 30 та ишни бажариш юзасидан шартнома тузган.

ОЛҒА ИНТИЛИБ ЯНГИ ЮТУҚЛАРНИ ҚЎЛГА КИРИТАЙЛИК

(Боши 1-бетда).

Ўтган йили 159-трест, «Висотстрой» тресті, «Узэлектромонтаж», «Строймеханизация», 7-кўприксозлик трестлари коллективлари беш йиллик планларни муддатидан илгари бажарганликлари ҳақида рапорт бердилар.

300 дан ортиқ бригада КПСС XXV съездига юбориладиган меҳнат рапортига имзо қўйиш ҳуқуқини олиш бўйича республиканинг тўрт ишлаб чиқариш илғори бошлаган ташаббусни қўллаб-қувватлади. Улардан кўпчилиги қабул қилган мажбуриятларини муваффақиятли уддаладилар. Булар қаторида уйсозлик комбинатидаги И. Х. Орипов бошлиқ, пардозлаш трестидаги А. Н. Запольская бошлиқ, «Висотстрой» трестидаги Л. Қаюмов бошлиқ коллективлар бор.

Шу билан бирга биз капитал қурилишдаги ишнинг аҳволини таҳлил қилганимизда ва танқидий баҳолаганимизда бу соҳада талайгина нуқсонлар ва ҳал этилмаган муаммолар борлигини кўрамиз.

Шаҳар бўйича умуман пудрат ишлари плани бажарилган бир шароитда, 1973—1975 йилларда 68 миллион сўмлик капитал маблағ ўзлаштирилмади, асосий фондларни ишга солиш плани эса 67 процент бажарилди.

Енгил ва маҳаллий саноат, соғлиқни сақлаш, савдо, маиший, маориф объектларини, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси институтлари объектларини қуришда ва фойдаланишга топширишда анчагина қолоқликка йўл қўйилди.

План ва давлат интизомларининг бузилиши, капитал маблағлардан фойдаланишга масъулиятсизлик билан муносабатда бўлиш, куч ва маблағларни сочиб юбориш ҳоллари бир қатор қурилишлардаги партия ташкилотлари, хўжалик раҳбарлари қадимгидай асосий эътиборни қурилиш ҳажмига қаратиб, объектларни тезроқ фойдаланишга топшириш ҳақида кам қайғураётганликларини кўрсатаяпти.

Бу ўринда шуни таъкидлаб ўтиш лозимки, қурилиш ишлаб чиқариши самарадорлигини ошириш фақат қурилиш ташкилотларинингина иши эмас. Пудратчи ва буюртмачи объектларни ҳамда ишлаб чиқариш қувватларини ўз вақтида ишга тушириш учун, унинг техник даражасини ошириш, давлат маблағлари ва материалларини тежаб-тергаб сарфлаш учун баравар масъулиятлидирлар.

Ўртоқ Л. И. Брежнев капитал қурилиш соҳасидаги энг муҳим вазифалар ҳақида гапириб, кучларни ишга тушириладиган объектларда марказлаштириш, уларни йил охирида эмас, балки планлаштирилган муддатларда фойдаланишга топшириш нақадар муҳим эканлигини таъкидлаб ўтди. Ишимизни КПСС Марказий Комитетининг декабрь Пленуми ва партия XXV съезди талаблари билан ўлчаб, шуни айтиш мумкинки, план интизомини мустаҳкамлаш, қурувчи кадрларни халқ олдида юксак масъулият, ишнинг аҳволини тўғри, танқидий таҳлил этиш руҳида тарбиялаш қурилишдаги партия ташкилотларининг ташкилий ва сиёсий фаолиятида асосий ўринни эгаллаши лозим. Бунга шу нарса ҳам даъват этадики, ўтган йили қурилиш-монтаж ташкилотларининг қарийб бешдан бир қисми пудрат ишлари планини бажаришолмади. Улар орасида 8-трест, пардозлаш тресті, «Промсвязьмонтаж» трестининг Тошкентдаги монтаж бошқармаси, «Узэлектромонтаж» трестининг 2-монтаж бошқармаси, 616-қурилиш-монтаж поезди, 5-механизациялашган кўчма колонна, «Ташсантехгазмонтаж» трестининг бир қатор ташкилотлари бор. 8-қурилиш тресті, пардозлаш тресті, «Ташпромстрой», «Ташсантехгазмонтаж» трестлари, «Дорстройтрест», «Средазтрансстрой», «Узбексвязьстрой» ташкилотларининг бир қатор монтаж бошқармалари меҳнат унумдорлигини ошириш бўйича беш йиллик охирига мўлжалланган кўрсаткичларни бажаролмадилар.

«Главташкентстрой» ташкилотларида ишчи вақтини йўқотиш ҳали ҳам катта. Кейинги икки йил мобайнида 50 минг одам соатидан ортиқ вақт йўқотилди. Ана шу иш вақтининг йўқотилиши сабабли шаҳар бўйича 7,5 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишлари бажарилмади. Материалларни ҳисобга олмаслик, уларни сақлаш ва фойдаланишдаги етишмовчиликлар сабабли бирмунча маблағ йўқотилди. Социалистик мулкни талон-тарож қилиш фактлари ҳали ҳам мавжуд. Кейинги икки йилнинг ўзидагина қурилишларда 900 та майда ўғирлик қайд этилди.

Ишлаб чиқаришни ташкил этиш ва бошқаришда, қуйидан планлаштиришда моддий ресурслардан фойдаланишда камчиликлар бор. Новаторлар ва социалистик мусобақа илғорларининг тажрибаларини оммалаштирмаслик қурилиш бўлинмалари коллективларига индустрлаштириш даражасини бундан буён янада ошириш, меҳнат унумдорлигини ўстириш, қурилиш муддатларини қисқартириш ва таннархини камайтиришга имкон бермади.

Маълумки, кейинги йилларда биринчи уйсозлик комбинати ҳамда бир қатор бошқа корхоналарда янги, яхшиланган серияда уйлар ишлаб чиқариш мақсадида катта реконструкция ишлари амалга оширилди ва улар техника билан қайта қуроллантирилди. Бу ишлар қисқа муддатда бажарилди ва 1974 йилда комбинатнинг биринчи навбати ишга туширилди. Ана шу қувватларнинг ишга туширилиши билан шаҳримизда уйсозлик янги сифат босқичига кўтарилади, қурилиш майдонлари монтаж майдонларига айланади, ниҳоят, уйлар заводда тайёрланган конструкциялар, элементлар ва узеллардан тўла монтаж қилинади ва йиғилади деб умид қилинган эди.

Лекин янги уй-жойлар қурилиши кўп ҳолларда эски методда олиб борилмоқда. Буюмлар, элементлар, санитария-техника кабинетлари тўлиқсиз ҳолда келтирилмоқда. Уларнинг кўпчилиги заводда пардоз қилинмаган ва қурилиш майдонларига келтирилгач, ишлов беришни талаб қилмоқда. Бугунги кунда «Главташкентстрой» қурилишларида беш кишидан бири пардоз ишларини қўлда бажармоқда. Бу, мамлакат бўйича олганда икки баравар ортиқдир.

Оммавий уй-жой қурилишларида уйлар қурилиш муддати ҳали ҳам чўзиб юборилмоқда, районларни комплекс қуриш вазифаси суст ҳал этилмоқда. Шу сабабли инженерлик ускуналарини ривож топтириш, кўп қаватли бинолар қурилишига ўтиш орқага сурилмоқда. Қурилиш ишлари сифати қисман яхшиланган ҳолда, уйларнинг бир қисми «қониқарли» баҳода топширилаётганини нормал бир ҳол, деб бўлмайди. 1974 йилда жорий этила бошланган уй-жойларни босқичма-босқич топшириш системаси унутиб юборилди.

Қурилиш-монтаж ишлаб бошқармаларида, хусусан, поток қурилиши, тармоқли планлаштириш графиги бўйича қурилиш масаласида ҳам камчиликлар мавжуд. КПСС Марказий Комитети томонидан маъқулланган орловчасига қурилиш тажрибасини жорий этиш масаласига бирмунча катта эътибор бериш тақозо этилмоқда.

Лойиҳа қарорлари даражасининг пастлиги факти капитал маблағ сарфи ҳамда қурилиш ишлаб чиқаришининг самарадорлигини оширишга салбий таъсир кўрсатмоқда. «Ташгипрогор», «Угипротяжпром», «Ташгенплан», «ГипроНИИздрав» ва бошқа баъзи институтларда иқтисодий ишларнинг қониқарсиз йўлга қўйилганлиги бунёд этилган кўпгина объектлар смета таннархининг бирмунча ортиб кетишига сабаб бўлмоқда. Бир қатор бино ва иншоотлар эскирган нормада, шаҳар қурилиш индустрияси корхоналарининг имкониятларини ҳисобга олинмаган ҳолда лойиҳалаштирилмоқда.

Буюртмачи корхоналар қурилиш майдонларини ўз вақтида бўшатиб бермайдилар, лойиҳа — смета ҳужжатлари ҳамда моддий-техника ресурсларни ўз вақтида тақдим этмайдилар, пул етказиб беришни кечиктирмоқдалар.

Қурувчилар Саноат қурилиши материаллари министрлиги, «Узглавлеспром», қурилиш индустрияси корхоналарига кўпгина ҳақли эътирозлар билдирмоқдалар.

Капитал қурилишдаги камчиликлар ва ҳал этилмаган масалалар айрим партия ташкилотлари капитал қурилишининг ҳамма участкалари фаолиятида сиёсий ва хўжалик ишларини бирга қўшиб олиб боришга эришаолмаганликларидан далолат бериб турибди.

Қурувчилар меҳнат активлиги ва ташаббускорлигини оширишда социалистик мусобақа имкониятларидан, ишлаб чиқариш новаторлари ва илғорлари тажрибасидан тўла фойдаланилмаяпти. Н. Злобин методи асосида бригада пудрат ишларини жорий этишда камчиликка йўл қўйилмоқда. Айрим ҳолларда, маъмурият бригадалар олдида қабул қилган мажбуриятини бажармайди.

Кўпгина муҳим участкаларда хўжалик органлари фаолиятида партиявий назорат етарли даражада олиб борилмади, кадрларни танлаш ва уларни тарбиялашда хатога йўл қўйилди. Шаҳар партия ташкилотининг бурчи ишни муттасил ҳақиқий партиявий услубда олиб боришдан, капитал қурилиши вазифаларини ҳал этишга партиявий ёндошишдан иборатдир. Партия ташкилотларининг ташкилотчилик ва сиёсий ишлари ҳозир ҳар қачонгидан ҳам кўра ягона мақсадга — қурувчилар, лойиҳачилар, қурилиш индустрияси корхоналари коллективларини КПСС Марказий Комитетининг декабрь (1975 йил) Пленуми ва партия XXV съезди томонидан белгилаб берилган вазифаларни ҳал этишга бўйсундирилмоғи керак.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика ҳукуматининг «Тошкент шаҳрини комплекс қуриш ва ободонлаштириш суръатлари ва сифат даражасини ошириш тадбирлари тўғрисида»ги қарори, Тошкент шаҳар партия комитетининг VII Пленуми белгилаб берган тадбирлар капитал қурилиш суръат ва самарадорлигини янада ошириш, шаҳар хўжалигининг барча тармоқларини комплекс ва гармоник ривожлантириш, республика пойтахти аҳолисининг турмуш даражасини оширишга қаратилган аниқ программ ҳаракат ҳисобланади.

Беш йилликда капитал маблағ ҳажми қарийб 20 процент ортади, жумладан ярмидан кўпроғи ишлаб турган корхоналарни техника билан қайта қуроллантириш ва реконструкция қилишга, халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқарадиган янги ишлаб чиқариш қувватларини барпо этишга сарфланади.

Ўнинчи беш йиллик йилларида йигирув-тўқув фабрикаси, кўн-галантерея буюмлари ва спорт товарлари комбинати қурилиши, тўқимачилик комбинати ва кўн-мўйна заводидаги бўяш-пардозлаш ишлаб чиқариш бўлимларини реконструкция қилиш мўлжалланмоқда. Машинасозлик бўйича барча корхоналарни реконструкция қилиш давом этади. Трактор заводида юксак механизациялаштирилган қуюв комплекси қурилиши бошланади.

Уй-жой ва маданий-маиший қурилишлар миқёси янада ортади. Тўрт миллион квадрат метр уй-жой бунёд этиш кўзда тутилмоқда. Бунда уй-жой қурилишида юқори қаватли яхши планлаштирилган, комфорти, инженерлик ускуналари, мебель қурилишлари юксак даражада бўлган кўп қаватли уйлар қуриш кенг миқёсда олиб борилади. 1976 йилда камида 700 минг квадрат метр уй-жой, жумладан, 24 минг квадрат метри янги серияда қурилиши мўлжалланмоқда.

Ўнинчи беш йилликда шаҳримизнинг ёш гражданларига 56 минг ўринли янги мактаб ва 60 тага яқин болалар боғчалари ўз эшикларини очади. Республика Пионерлар уйи, М. Горький номли академик рус драма театри, Халқлар дўстлиги майдонида энг йирик киноконцерт зали қурилишини ниҳоясига етказиш мўлжалланмоқда.

Савдо, умумий овқатланиш тармоқлари, хизмат кўрсатиш бир мунча кенгаяди. Маиший хизмат кўрсатиш ҳажми беш йиллик охирига бориб 1,6 баравар, товар обороти ҳажми эса, 27—30 процент кўпаяди. Шу йилнинг ўзида Юнусобод массивида ўз-ўзига хизмат кўрсатадиган биринчи универсал магазини ишга туширилади, энг йирик ихтисослаштирилган «Океан» магазини харидорларга ўз эшикларини очади.

Янги кўприклар, пиёдалар ўтиш йўллари, транспорт тармоқлари ва 60 километр узунликда магистраллар қурилади. Тошкент метро қурувчилари ҳамда республика қурилиши бўлган метрополитен қурилиши иштирокчиларининг социалистик мусобақалари кенг қулоч ёйди. Бу коллектив метрополитеннинг биринчи Собир Раҳимов станциясидан Октябрь революцияси станциясигача бўлган навбатини Улуғ Октябрнинг 60 йиллигида ишга тушириш юзасидан социалистик мажбурият қабул қилган.

Шаҳарни ободонлаштириш, суғориш ва кўкаламзорлаштириш ўнинчи беш йилликда янада авж олади.

Қурилишнинг барча қатнашчилари ўртасидаги социалистик мусобақанинг асосий мазмуни имкониятларни қидириб топиш ва ишга туширишдан, ишлаб чиқариш технологиясини, меҳнатни ва бошқаришни ташкил этишни такомиллаштиришдан, қурилиш-монтаж ишлари сифатини ошириш, ҳозирги замон лойиҳалари, прогрессив материаллар ва конструкцияларни жорий этишдан, меҳнат унумдорлигини ошириш, қурилиш муддатларини қисқартириш ва таннархини камайтириш учун меҳнаткашлар ташаббускорлигини тобора ривожлантиришдан иборатдир.

Тез, тежамли ва замонавий техника асосида қуриш — капитал қурилишда юксак самарадорликка эришишнинг шартларидир, — деди ўртоқ Л. И. Брежнев КПССнинг XXV съездида. Ана шу масалаларни муваффақиятли ҳал этишда бошланғич партия ташкилотларининг роли ва жанговарлигини, коммунистларнинг авангардлик ролини янада ошириш, экономикага партия раҳбарлигининг услуб ва методларини такомиллаштириш, партиявий ва давлат интизомига қатъий риоя қилиш, кадрларнинг топширилган ишга нисбатан масъулиятлилигини ошириш йўли билан эришилади. КПСС XXV съезди қарорлари билан қуролланган пойтахт қурувчиларининг кўп минг кишилик армияси социалистик мусобақа байроғини янада баландроқ кўтариб, ўнинчи беш йилликнинг биринчи йилини меҳнатда янгидан-янги муваффақиятлар билан, юксак самарадорлик ва сифатли меҳнатлари билан нишонлашларига ҳеч қандай шак-шубҳа йўқ.

Ўнинчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш борасида сидқидиллик билан меҳнат қилаётган Тошкент тўқимачилик комбинати меҳнат аҳли ҳам қатор ютуқларни қўлга киритмоқда. Корхона коллективи ўртасида умумхалқ социалистик мусобақасини янада авж олдириш, маҳсулот сифатини яхшилаш ва самарадорликни янада ошириш ҳаракати кун сайин кенг ривож топаяпти. Сиз штатсиз фотомухбиримиз Эркин Ғиёсов олган мана бу суратда корхонанинг ўз смена-ойлик топшириқларини анча ортиғи билан адо этаётган пешқадам йигирувчиси Мария Тропни кўриб турибсиз.

Съезд материалларидан илҳомланиб

«Бундан бир неча йил аввал Горький корхоналарида «ёнимизда битта ҳам қолоқ бўлмасин!» деган чақириқ пайдо бўлган эди. Бу чақириқ фақат ишлаб чиқаришдаги шиор бўлибгина қолмай, шу билан бирга у ахлоқий нормага ҳам айланди. Дастлабки чақириқни кенг кўпчилик қўллаб-қувватлади, лекин афсуски, ҳозирги вақтда баъзи бир жойларда бу чақириқ унутиб қўйилди. Ваҳоланки бу чақириқни ҳамма жойда ёйиш бутун мамлакат учун муҳим натижалар бериши мумкин».

(КПСС Марказий Комитетининг партия XXV съездига Ҳисобот докладидан).

Леонид Ильич Брежневнинг докладидан олинган бу сўзларнинг остига Тошкентдаги биринчи пойафзал фабрикаси партия комитетининг секретари Ориф Шарипович Шарипов чизиб қўйди.

— Бу сўзлар бизга бевосита тааллуқлидир, — деб тушунтирди у партия комитетига кириб келган коммунистларга.

Қолоқларни илғорлар даражасига етказиш масаласи билан жиддий шуғулланишни пойафзалчилардан ҳаётнинг ўзи тобора кўпроқ талаб этмоқда. Ахир, план ойдан ойга ортмоқда. Ишчилар сонини кўпайтирмаган ҳолда ана шу планларни бажаришга тўғри келади. Меҳнат унумдорлигини ўстириш— фабрика қўлга киритадиган барча муваффақиятларнинг калитидир.

Прессловчи Любовь Федоровна Титова кейинги вақтларда пойафзалчиларга муносиб равишда ибрат кўрсатмоқда. Цехдаги бошқа коммунистлар билан биргаликда у пойафзалчилар тасарруфига бериб қўйилган янги техникани тезроқ ўзлаштириш учун курашни бошлаб берди. Титова пресс машинасининг имкониятларини мукаммал ўрганиб чиққач, моҳир қўллар прессда топшириқда кўзда тутилганидан анчагина кўпроқ сифатли маҳсулот чиқаришга қодир эканлигини амалда кўрсатди. Любовь Федоровна цех ишчилари орасида биринчи бўлиб республиканинг ўнта машҳур новаторлари изидан боришга аҳд қилиб, битта беш йилликда иккита беш йиллик топшириғини бажаришга киришди. Пешқадам прессловчи бундан ташқари бир қанча ёш ишчиларга ўзининг иш усулларини ўргатишга сўз берди.

Фабрикадаги мураббийларнинг ҳаммаси юксак мажбуриятлар олишди. Уларнинг ҳар бири меҳнат унумдорлигини ошириш маҳоратини эгаллашда, ўзлари эришган даражага шогирдларини ҳам етказишга ваъда бердилар.

Рангли пойафзал цехи партия ташкилотининг секретари коммунист Солиҳ Маҳкамов съезд олди кунларида меҳнат вахтасининг ташаббускори бўлиб майдонга чиқди. У меҳнат ветеранларини, социалистик мусобақа ғолибларини ўзлари эришган муваффақиятлари билан кифояланиб қолмасдан, илғор иш тажрибаларини эгаллашда ўртоқларига астойдил ёрдам беришга даъват этди. Маҳкамов шу билан бирга ўхшаш операцияларни ўрганишга алоҳида эътибор билан қарашни маслаҳат берди. Унинг фикрича, бу конвейер асосида иш қурилган шароитда айниқса муҳимдир. Унинг ўзи пойафзалчилардан икки кишига ўхшаш операцияларни ўргатишга аҳд қилди.

Солиҳ Маҳкамов партия йиғилишларидан бирида ишда кейинда қолаётган ишчиларнинг ҳаммасига ҳам бир хилда ёндошиш мумкин эмаслигини коммунистларга тушунтириб берди. Ҳа, дарҳақиқат, шундай ишчилар борки, улар ёрдамга муҳтож. Ана шундай кишиларга чидам билан иш ўргатиш, дўстона мадад бериш керак. Лекин ўзининг интизомсизлиги оқибатида тегишли иш нормасининг бажарилишини таъминламаётган ва ўртоқларининг қўлини тутаётган кишиларга нисбатан бутунлай бўлакча муносабатда бўлиши керак. Энди цехда шундай қатъий қоидага амал қилинади: ўз айби билан ускуналарнинг бекор туришига йўл қўйган ишчи ўртоқлари олдида жавоб беради. Унга жамоатчилик таъсиридан ташқари бошқа чоралар ҳам кўрилиши мумкин. Булардан бири — мукофотдан тўла ёки қисман маҳрум қилиш чорасидир.

Мана қилинган ишларнинг натижаларига бир назар солинг. Солиҳ Маҳкамов меҳнат қилаётган цех фабрикада узоқ вақт мобайнида қолоқ цех деб ҳисоблаб келинарди. Партия комитети бошланғич партия ташкилоти секретарининг ҳисоботини яқинда тинглаб, коммунистларнинг катта ташкилотчилик иши туфайли коллектив пешқадамлар қаторига ўтиб олганлигини мамнуният билан таъкидлади.

— Буларнинг ҳаммаси дастлабки қадамлар холос, —деб таъкидлайди корхона партия комитетининг секретари.

А. Ш. Шарипов столдаги қоғозлардан бир варағини қўлига олиб қизиқарли рақамларни айтиб берди. Ҳозир фабрикада норма 140 процент қилиб бажарилмоқда. Лекин 968 ишчининг иш унуми ўртача кўрсаткичлардан кейинда қолмоқда. Шулар орасида нормасини 10—20 процент ортиғи билан бажараётган беш юз киши бор.

Албатта, бу пойафзалчиларнинг кўпчилиги астойдил меҳнат қиладиган кишилардир, деб тушунтирди партия комитетининг секретари. Лекин кейинда қолишнинг сабаблари қандай бўлмасин барибир бу рақамлар корхонада ҳали катта резервлар борлигини кўрсатади. Бу резервларни ишга тушириш — коммунистларнинг бевосита бурчи.

Партия комитетининг иш планига орадан бироз вақт ўтгач КПСС Марказий Комитети Ҳисобот докладидан мазмунидан, партия XXV съезди барча материаллари мазмунидан келиб чиқадиган аниқ, атрофлича ўйланган моддалар киритилади. Лекин ҳозирнинг ўзидаёқ бу моддаларнинг режалари партия комитетининг аъзоларига кўриниб турибди. Фабрика коммунистлари, деди А. Ш. Шарипов, горькийликларнинг «ёнимизда битта ҳам қолоқ бўлмасин!» деган чақириғига конкрет иш билан жавоб қайтариш учун ҳамма ишларни қиладилар. Мураббийлик ҳаракати янада кучайтирилади.

Биринчи пойафзал фабрикасининг коллективи ўнинчи беш йилликнинг биринчи йилида ишчилар миқдорини оширмаган ҳолда ишлаб чиқариш ҳажмини 10,5 процент кўпайтиришга аҳд қилди. Кейинда қолаётган кишиларни илғор ишчилар даражасига етказиш бу мажбуриятни муваффақиятли бажаришда қўл келади.

Г. ЛИПШИЦ.

ЎзТАГ мухбири.

▲ ҚУРИЛИШ ЯНГИЛИКЛАРИ

Янги хил синчлар

Ўтган йили Сергелида бунёд этилаётган йиғма ошхона мебеллари заводи қурилишида умумий ҳажми 15 минг 600 квадрат метр бўлган ўн иккита «Модуль» типидаги енгил металл синчлар монтаж қилинган эди. Ҳозир ҳар томонлама қулай ва енгил бўлган шундай металл синчлар Сергелидаги 2-мева-сабзавот комбинати қурилишида ҳам кенг қўлланилмоқда. Бу прогрессив қурилиш материалининг аҳамияти шундаки, у юксак даражада зилзилага чидамли бўлиб, уни монтаж қилиш ҳам анча қулай. Шу билан бирга, янги металл синчларни қурилишда ишлатишда катта тежамкорлик ҳисобига юксак иқтисодий самарага эришиш мумкин.

Ўнинчи беш йилликда Ўзбекистон пойтахтининг янги саноат объектлари қурилишида «Модуль» типидаги бундай металл синчлар катта ҳажмда ишлатила бошланди.

Тошкент бадиий буюмлар фабрикаси коллективи ўртасида ўзаро социалистик мусобақани авж олдириш, меҳнат самарадорлигини янада ошириш ташаббуси кун сайин кенг қулоч ёзмоқда. Сиз мана бу фотолавҳада корхона попоп цехининг ўзаро мусобақалашаётган комсомол-ёшлар бригадаси аъзоларидан (чапдан-ўнгга) Хусния Юсупова ва Ҳакима Ғофуроваларни сўзана тикиш пайтида кўриб турибсиз.

М. Нуриддинов фотолари.

▲ ШАҲАР— ҚИШЛОҚҚА

ТОҒЛАР БАҒРИ ЯШНАЙДИ

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Тошкент Ботаника боғи ходимлари республиканинг машҳур боғбонлари Р. Мусамуҳамедов, М. Мирзаев, Ю. Юсуповларнинг очиқ хатини қизиқиш билан кутиб олдилар. Бу хатда республиканинг барча меҳнаткашларига қарата Ўзбекистоннинг тоғли районларида боғлар ва ўрмонлар бунёд қилишга мурожаат қилинади.

Ботаник олимларнинг таклифи эрозияга қарши кураш воситаларидан бири — ўрик, ёнғоқ, бодом дарахт кўчатларини кўплаб ўтқазишдан иборат.

Ботаника боғи коллективи республиканинг 7 та иқлим зонаси учун мўлжалланган ўсимликларнинг 6 минг турини таклиф қилмоқда. Биргина арчанинг тури 142 хилдан ошади. Олимлар айниқса чинор, ёнғоқ, тут дарахт кўчатларини ўтқазишни таклиф қилмоқдалар.

Мамлакатимиз қишлоқ меҳнаткашлари учун янада кўплаб сифатли қишлоқ хўжалик техникаси — трактор ва прицеплар, эҳтиёт қисм комплектларини кўплаб тайёрлаб бермоқдалар. Тошкент трактор заводи тракторсозлари КПСС XXV съезди тарихий қарорларини изчиллик билан ҳаётга татбиқ этиш борасида фидокорона билан меҳнат қилмоқдалар.

СУРАТДА: универсал пахтачилик тракторларини жўнатиш пайти.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ ЯНГИЛИКЛАРИ

▲ **Тошкент областида февраль ойининг охирги кунларида 500 дан зиёд митинглар ўтказилди.** Уларда 122 минг 800 киши қатнашиб, 4100 киши сўзга чиқди. Митинг қатнашчилари Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва унинг ташқи ҳамда ички сиёсатини қизғин маъқулладилар. Кўпгина коллективларнинг бўлиб ўтган митинглари қатнашчилари КПСС Марказий Комитети, унинг Сиёсий бюроси ва шахсан КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг ҳисобот даврида амалга оширган ишларини, ишчилар синфи ва колхозчи деҳқонларга берган юксак баҳосини катта мамнуният билан таъкидлаб ўтдилар.

Бир қатор корхоналарнинг коллективлари партия съездини муносиб совғалар билан нишонладилар.

▲ **Ангрен шаҳрида «Раҳбарнинг меҳнати» масалаларини ўрганиш бўйича назарий семинар ўтказилди.** Унда область педагогика институти ўқитувчиси Е. И. Леонтьев ва Ангрен кони бош инженери Ю. Антипин «Марксизм-ленинизм жамиятининг ривожланишида меҳнатнинг роли» ҳақида, «Жамоат ишлаб чиқариши самарадорлигини ошириш масалалари» деган мавзуларда доклад қилдилар.

▲ **Область партия комитетига КПСС XXV съезди шарафига олинган социалистик мажбуриятларнинг бажарилганлиги ва ошириб адо этилганлиги** ҳақида шаҳарлар ва районлар, саноат корхоналари, транспорт, алоқа, қурилиш, колхозлар, совхозлар ва бошқа ташкилотларнинг коллективларидан 94 та рапорт олинди. Кўпгина коллективлар ўнинчи беш йиллик ва унинг биринчи йили топшириқларини муддатидан олдин бажариш бўйича зиммаларига янги оширилган мажбуриятлар қабул қилаётганликларини хабар қилганлар.

▲ **Ишлаб чиқаришни янада кўпайтириш ва давлатга қишлоқ хўжалик маҳсулотларини топшириш учун Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига** қўшилган колхозчилар, совхозларнинг ишчилари КПСС XXV съезди кунларида кўтаринки руҳда меҳнат қилдилар. Улар давлатга гўшт ва тухум топшириш бўйича икки ойлик планни барвақт бажардилар. Область бўйича пландаги 5153 тонна ўрнига 5401 тонна гўшт, пландаги 19445 минг дона тухум ўрнига, 24554 минг дона тухум топширилди.

Харидорни ўйлаб

Сифат беш йиллиги савдо ходимларидан алоҳида масъулият талаб қилади. Харидорларга юксак маданий хизмат кўрсатишга эришиш, уларнинг эҳтиёжларини қондириш бизнинг энг муҳим вазифамиз ҳисобланади. Бу вазифалар савдо ташкилотларидаги барча звенолар ишини такомиллаштиришни тақозо этади.

Биз худди ана шу мақсадда ўз имкониятларимизни ҳисоблаб чиқиб фойдаланилмаган резервларни топдик ҳамда ўнинчи беш йилликнинг биринчи йили учун оширилган социалистик мажбурият қабул қилдик. Унда планларнинг муддатидан илгари бажарилиши учун социалистик мусобақани янада кенг қулоч ёйдиришга алоҳида эътибор берилган. «Таштекстильшвейторг» коллективи «Ташпромторг» коллективи билан социалистик мусобақа шартномасини тузди, барча савдо корхоналари меҳнатда ўзаро беллашмоқда.

«Ҳар бир сотувчи — жамоатчи брак назоратчиси» — коллективимиз ана шундай шиор остида меҳнат қилмоқда. Бу, шунчаки айтилган сўз эмас. Бизнинг товаршуносларимиз паст сифатли молларга ғов соладилар. Улар ўз ишларини шундай ташкил этганларки, буюмларнинг юз процент сифатли қабул қилиб олинишига эришмоқда. Товаршуносга ҳар бир магазиндаги сотувчилардан жамоатчи-назоратчи белгилаб қўйилган. Ишни бундай олиб бориш катта ижобий самара берди.

Ана шундай тадбирларни амалга ошириш туфайли хизмат кўрсатиш маданияти тобора юксалиб бормоқда. Бу ерда харидорлар эҳтиёжини ўрганиш ва қондириш масаласи муҳим роль ўйнайди. Торгда мунтазам равишда харидорлар конференцияси, савдо кўргазмаси, савол-жавоблар ўтказиб турилади. Саккизта магазинда эса, таянч пунктлари ишлаб турибди, улар саралаш ҳисоби формаларини олиб бормоқдалар. Бу тадбир шаҳарликлар эҳтиёжини ўз вақтида ҳисобга олиб бориш, улар учун зарур бўлган буюмларни етказиб бериш учун тадбирлар белгилаш имконини беради.

Ҳозирги замон савдо корхонасини ўз-ўзига хизмат кўрсатиш принципи жорий этилмаган ҳолда тасаввур қилиб бўлмайди. Шунинг учун ҳам савдо корхоналаримизнинг кўпчилигида ишнинг ана шу илғор методи жорий этилган. Торг умумий савдо оборотидаги буюмларнинг 71 процентдан кўпроғи бугунги кунда ўз-ўзига хизмат кўрсатиш магазинлари орқали сотилмоқда.

Савдода ана шу методни қўллашнинг харидорлар учун ҳам, магазинлар учун ҳам ўзига хос ижобий томонлари бор. Товарни харид қилиш учун вақт тежалса, уни танлаш ҳам енгиллашади. Ишчи ўрнини қисқартириш эса, меҳнат ҳақи фондини бирмунча тежайди. Шу билан бирга товарообороти плани изчил ортиб боради. Демак, савдо корхонаси рентабелли ишлайди.

Ҳозир «Таштекстильшвейторг»нинг 49 магазинидан 31 таси ўз-ўзига хизмат кўрсатиш методида ишламоқда. Харидорларга қулайлик яратиш мақсадида магазинларни прогрессив формада ишлашга ўтказиш давом этаверади. Бу йил яна 10 та савдо корхонаси сотувчисиз ишлайди.

Магазинларнинг харидорларга хизмат кўрсатишини янги формасига ўтказиш кадрлар тайёрлаш ишини такомиллаштириш зарурлигини тақазо этади. Торгда кадрларга якка тартибда касб ўргатиш қўлланмоқда. Ишга янги келган кадрларга тажрибали савдо ходимлари оталиқ қилмоқдалар. Ҳозир 57 мураббий ёшларга ўз касбини ўргатмоқда.

Комсомол-ёшлар бригадалари ишда ажойиб натижаларга эришмоқдалар. Торгда шундай бригадалардан 17 таси бор. Бу коллективлар доимо социалистик мусобақанинг олдинги сафларида бормоқда. Социалистик мусобақада юксак кўрсаткичларга эришган 15 ёш сотувчи КПСС XXV съездига йўлланган рапортга имзо чекиш ҳуқуқига эришди. Улар орасида Оқил Каримжонов, Ҳусан Ҳожимуҳамедов, Усмон Ниёзалиев ва бошқалар бор. Уларнинг ҳаммаси ВЛКСМ Марказий Комитетининг «Беш йилликнинг ёш гвардиячиси» нишони билан мукофотланган.

Торгнинг беш юздан ортиқ хизматчиси 1976 йил учун оширилган социалистик мажбурият қабул қилишган. Уларнинг сўзлари билан ишлари бир. Янги йилнинг биринчи кунидан бошлабоқ меҳнат унумдорлиги, хизмат кўрсатиш маданияти ортди.

Бизда ҳамма ишлар ҳам кўнгилдагидек бормоқда, деб бўлмайди. Ҳали кўпгина камчиликлар мавжуд, совет савдо қоидасини бузиш ҳолларига йўл қўйилмоқда. Бундай ҳолларга қарши кескин кураш олиб борилмоқда, савдо ходимлари ўртасида жиддий ва самарали равишда тарбиявий ишлар йўлга қўйилган. Ҳар бир қоида бузувчи коллектив ўртасида муҳокама қилинади, айбдорларга нисбатан қатъий чора кўрилади.

Ишлаб чиқаришнинг барча резервларидан фойдаланиш, камчиликларга нисбатан муросасиз бўлиш, янги, прогрессив методларни қўллаш — буларнинг ҳаммаси бизнинг муҳим вазифамиз ҳисобланади. Ана шу вазифани ҳал қилгандагина коллективимиз ўнинчи беш йиллик учун белгиланган юксак марраларни эгаллаши мумкин.

Ҳ. ИНОҒОМОВ,
«Таштекстильшвейторг» директори.

Хайрли кишиларга Юсуфий фойдалар

ОМИЛА МУРАББОСИ

Бир дона омила мураббосини,
Ҳар куни наҳорда ичса гар киши,
Савдони бадандан ҳайдаб чиқарар,
Фасод хилтларнинг ҳам тугар юриши.
Ундан бадандаги руҳга куч етиб,
Яхши бўлар заиф юракнинг иши.

ШИВИТ

Шивит — хилт пиширар, дардни қолдирар,
Ични сурар, ундан кетар ҳиқичоқ.
Эски яра бўлса тезда тузатар,
Куйдириб ярага сепилгани чоқ.

ШИРИН АНОР

Ширин анор сувини шиша ичига солиб,
Қайнаб чиққунча офтоб тиғига тутгин уни.
Сўнг чўп билан кўзингга ўша сувдан суркасанг,
Кўз қичишин йўқотиб, кўпайтирар нурини.

СИҲАТНИ САҚЛАШ ҲАҚИДА

Саломат бўлсин тан десанг агар сен,
Соғлом замонингда қилмагин парҳез.
Бепарҳез касални эслатар ишинг.
Соғлом пайтда парҳез айлаганинг кез.

ЗАНЖАБИЛ

Томирсиз занжабил бўлса қўлингда,
Эски бўлмай янги бўлса у бироқ.
Қуюлган елларни парчалаб ташлар,
Юз фалажи, шолга фойдадир ҳар чоқ.
Ҳар ким ундан ҳар кун истеъмол қилса,
Қуввати ошади шубҳасиз мутлоқ.

УЗУНМУРЧ

Узунмурчдан ҳар ким еса наҳорда,
Камқувват кишига куч нисор қилар.
Қўл-оёқ шишини йўқотиб яна,
Меъдани балғамдан беғубор қилар.

МАККАИ САНО

Беш мисқол санодан қайнатиб ичса,
Балғам, сафро, савдо тандан қувилар.

БАЛИҚ

Тузланган шўр балиқ еса гар киши,
Кўкракда ўрнаган хилтни даф қилар.
Тузланмаган янги балиқ ейилса,
Қувватни ошириб, яхши наф қилар.

ҲАКИМ ЮСУФНИНГ СОЧ БЎЁҒИ

Кимки оқарган сочнинг давосига муҳтождир,
Уни рўбару қилинг Юсуфийга эртароқ.
Сумоқ, омила, ўсма, хина суви бир бўлиб,
Сочни қоп-қора қилар икки соат ўтмаёқ.

ДОЛЧИН

Нонушта пайтида ичилса долчин,
Эски йўтал учун фойдаси бордир.
Ҳиқичоқ, унутиш, буйрак дардига,
Долчиндан шубҳасиз манфаат ёрдир.

ТОҒ СУМБУЛИ (Валериана)

Ошқозонга фойда тоғнинг сумбули,
Фойдалидир талоқ, жигар учун ҳам.
Асаб билан юрак қувват олади,
Оширади кўзнинг нурини ҳар дам.
Бод ҳайдайди, ични тўхтатар яна,
Бел оғриғи ундан доим бўлар кам.

ГУЛХАЙРИ, КЎКНОР ВА ОҚ АТИРГУЛ

Иссиқдан бош оғриқ юз берган замон,
Иссиқ нарса бўлса қоч ундан тезроқ.
Сўнг кўкнор, гулхайри, оқ атиргулни,
Бошга суркаш учун қидир ўша чоқ.

АРПАБОДЁН

Пайдарпай ейилса арпабодён,
Қоринда бод бўлса бартараф қилар.
Пешоб ҳайдаб, яна терлатади у,
Оёғу-қўл шишин бешак даф қилар
Жигарнинг ичида гўсиқлар бўлса,
Тўсиқни очишда яхши наф қилар.

ОЧ ҲОЛДА УХЛАМАСЛИК ҲАҚИДА

Агар оч бўлса қорин ухлама кўп,
Бадандан руҳ кучи ҳар ёнга қочгай.
Баданда руҳ камайгач, ул совуқлик —
Учун тинмай ватан бўлгай, йўл очгай.

ЁВВОЙИ САБЗИ

Уч дирам ёввойи сабзидан олиб,
Туйиб, асал билан ейилган замон.
Бир-икки соатдан кейиноқ кучи,
Кишида сезилар уни бегумон.

РАВОЧ

Равочдан бир дирам ейилса агар,
Баданни балғамдан тозалар ҳар он.
Юрак заифлиги, жигар бодини,
Буйрак шамоллаши ҳамда бачадон —
Оғриғи тузалар, қон туфлаш ҳамда.
Ҳиқичоқ иллати кетар бегумон.

ЗАЪФАРОН

Бир дирам заъфаронни ҳар куни эрталабда.
Ичсанг меъданг куч олар, ғамлар йўқолгай тамом.
Тўсиқларни очади, белга эса қувватдир,
Юрак, ошқозонга ҳам яхши даво, васаллом.

БОШ ВА ҚУЛОҚ ОҒРИҒИНИНГ ДАВОСИ

Кашничу бинафша ва қизил гулдан.
Бир дирам ол фақат на ортиқ, на кам.
Уччовин яхшилаб туйгину яна,
Туйилган оққантдан қўшгин ўша дам.
Сўнг ундан истеъмол айлаганинг чоқ,
Бош оғриқ йўқолар, қулоқ оғриқ ҳам.

КАШНИЧ

Кашнич юрак учун яхши қувватдир,
Бош оғриқ тўхтайди, қон оқиши ҳам.
Зотус-садр учун яхши фойдадир,
Бошнинг айланишин қилади барҳам.

КЎКНОР

Кўкнор сувин ичмоқ уйқу келтирар,
Эй оғир уйқусиз, истеъмол қилгин.
Эҳтилом кўпайса йўқотар уни,
Ичиб унинг кучли таъсирин билгин.

ЗИРК ПЎСТЛОҒИ

Зиркдан тана пўстин олиб ҳар киши,
Оғиз ичра солиб юрса дамодам.
Унда яра бўлса, йўқотар барин,
Хоҳ сафровий бўлсин ёки бошқа ҳам.
Ундан еб юрилса жигарга кучдир.
Яна совуқликни айлагай барҳам.

МИРТ МЕВАСИ

Мирт мевасин сувда ивитиб ичса,
Йўталу, терлашу, ични тўхтатар.
Меъдага куч бериб, сийдикни ҳайдаб,
Қон туфлашга қарши фойда кўрсатар.

ДАРМАНА

Нафас сиқишига фойда дармана,
Ичдаги қуртларни ўлдирар ҳар дам.
Бир дирам ичилса хосияти шу,
Заҳарли ўргимчак етказмас алам.

ИПАК

Бир дирам ипакни ҳар кимса ҳар кун,
Қайчилаб, уч ҳисса қўшиб асалга.
Илаб, ундан қилса истеъмол агар,
Шод қилар, дуч келмас асло касалга.
Ёшлар каби ундан кучга тўлади.
Мустаҳкам бўлади, йиқилмас салга.

АЧЧИҚ ТАРВУЗ

Қорингга седана, сирка, содани,
Аччиқ тарвуз билан қўйилган замон.
Катта-ю, кичкина қурт бўлса агар,
Шиддат билан чиқар ташқари томон.

ЛАВЛАГИ СУВИ

Икки дирам лавлаги суви, яна бир дирам —
Дарахт пўкагин ичсанг меъда ундан пок бўлар.
Қорин санчиқ, томоғу, белу, бошнинг оғриғи.
Ичу-таш дарди билан йўқ бўлиб ранги сўлар.

САЛИХА (Шри Ланка долчини)

Салиха шарбатини наҳорда ичса киши,
Куймичу бош оғриғин зойил қилади тандан.
Хотинларга хос бўлган оғриқни таскин қилиб,
Ўлган боласи бўлса туширади қориндан.

МАСКАЁҒ

Ўз танига киши маска ёғидан,
Суркаса бадани семириб кетар.
Совуқ олиб, шишган жойлари бўлса,
Маскадан у жойга сиҳати етар.

ХИНА

Хинадан қайнатиб ярим мисқолин,
Оққант билан қўшиб ичганинг замон.
Бел оғриқдан нохуш бўлса юрагинг,
Ҳушлик билан дарддан бўлурсан омон.

КАБУТАР КУЛИ

Кабутарнинг бошу-парин куйдириб,
Туйиб элаб ундан сурсанг кўзингга.
Шабкўр бўлсанг кўзнинг зулмати кетиб,
Шодлик шуъалалари балқир юзингга.

ХОТИМА

Замон фитнасидан бўлсин омонда,
Рисолам тугади ёр бўлиб қалам.
Яхшилар ўқишдан фойда олсинлар.
«Фавойида ахёр» номи, йили ҳам.*

* «Фавойида ахёр»— рисоланинг ҳам номини, ҳам ёзилган йилини билдиради. Бу сўздан ҳижрий ҳисоби билан 912, мелодий йили ҳисоби билан эса 1507 йил чиқади.

СУМИ ОБЛАСТИ. «ГосНИИхимфотопроект»нинг Шосткино филиалида эни 2,7 миллиметрга тенг ҳаваскорлик видеомагнитофонларига мўлжалланган магнит лентасини ишлаб чиқариш технологияси поёнига етказилди. Янги лента оқ-қора ва рангли тасвирларни овоз билан биргаликда ёзиб олиш ҳамда эшиттиришда кенг қўлланилиши мумкин.

СУРАТДА: олдинги планда—магнит ташувчилар лабораториясининг инженери В. А. Пасичник янги лентани синовдан ўтказмоқда.

В. Деяченко фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

ЯДРОЧИ ОЛИМЛАРНИНГ ПАХТАКОРЛАРГА КЎМАГИ

Ғўзанинг вилт касалига чалиниши кўп жиҳатдан тупроқда марганец моддасининг тўпланиб қолишига боғлиқ экан. Олимлар шундай фикрга келишди. Ўзбекистон Фанлар академияси Ядро физикаси институтининг мутахассислари томонидан ишлаб чиқилган ярим автоматик установка тупроқда ана шу кимёвий элементни топиш ҳамда унга «миқдорий характеристика» беришга ёрдам қилади. Ўтказилган синовлар бу ярим автомат установканинг ғоят аниқ ишлашини ва пухталигини кўрсатди.

Физиклар Тошкент воҳасидаги пахта далаларининг биринчи «марганецли» картограммасини тузишга киришдилар. Улар бу ишни шу йилнинг ўзида тамомлашни мўлжаллаб турибдилар.

(ЎзТАГ).

МИРМУҲСИН

[РОМАНДАН ПАРЧА]

— Эй, хотинжоне! Лекин Чотқолда чинни ванналару кийим-бечанчиқларингни бозорга соладиган жой йўқ! У ерлар ҳали теша тегмаган ерлар. Табиат қучоғи. Чотқол тоғларининг гўзаллиги, Наволийсойдек биллурий сувларнинг муздек оқиб ётиши, қушлар сайраши, ҳавонинг тиниқлиги... Бунақа жойга бир ўрганиб олсанг, кейин жонинг ҳузурини билиб, ҳар доим ўшаёққа йўргалайсан! Ана, бўйнингни чўзиб қара, ҳув ўша кун чиқиш томонда кўриниб турган — Бешик тоғ! У, Чотқол тоғининг мингларча чўққиларидан бири. Унинг этакларида Кумушкон, Заркент, Сўқоқ, Навдак, Телов қишлоқлари бор. Пискому Чотқол оралиқларидан Янгиқўрғон, Обираҳмат, Бурчмулла, Сижжак, Боғистон, Нанай, берироқда Хондайлиқ, Сойлиқ, Чимбойлиқ қишлоқлари ҳам бор.

Бир дамдан кейин бошқа гапга алаҳсиб, бир қадар асабдан тушган Файзулла Аҳмедович яна илгариги гапга қайтди. Эзиб, узоқ гапириш, ўз фикрини ниҳоятда «муфассаллаштириш» — кексалик касалидир. Буни Музаффаровнинг болалари яхши тушунишарди. Отанинг эзмаланишини сабр-тоқат билан тинглашарди.

— Жаннат у дунёда, ўлгандан кейин тушаман, деб қанчалар ўтди, — деди Музаффаров сал ўзига келиб, — Йўқ, жаннат шу ўзимизнинг ёруғ дунёда! Юр, мен ўзим сени жаннатнинг ўзгинасига олиб кираман. Самарқанддан йўлга чиққан киши бир соат учиб, бир соат машинада юради. Хоразмдан эса, икки соат учиб, бир соат машинада. Тошкентдан эса бир соат машинада юришнинг ўзи кифоя! Мен сени албатта Чотқол тоғи оралиқларига олиб бораман, жаннат деганнинг ўзгинаси шу ёруғ дунёнинг ўзгинасида эканини ўз кўзинг билан кўрасан!

Гаплашиб ўтириб, у баъзан тутоқиб ҳам кетарди.

— Баъзан йиғинларда бир мўмин оғайнимизга қарата «унинг юраги пок. умрида бирон кимсага қаттиқ гапириб, дилини оғритмаган, у ҳаммага яхшилик қилган...» деймиз. Бу, дарҳақиқат яхши, кишиларга яхшилик қилган олижаноб кишиларни эъзозламоқ — адолат! Аммо, бошқа бир кимсага ишора қилиб, уни сўкиб, ўч олмоқ мақсадида кўнглига яқин «мўмин» бир одамни меъёридан ошириб мақтамоқ — мақтаётган кимсанинг дили кир, ифлослигидан далолат беради! Ширин гапни қуюқлаштириш орқасида у кўнглига ёқмайдиган бошқа бир одамдан ўч олади. Хўш, энди ўша «умрида бирон кимсани ранжитмаган» «юраги пок» одамга келайлик; агар у халқ ва давлат манфаати нуқтаи назаридан қараса, пора олиб қўлга тушганга «башаранг қурсин!» демай иложи йўқ. Ҳар қалай, «офарин, азизим!» демайди. Мен уни қаллоб деб, балога қолганман. Демак, жамиятимизда баъзан учраб қоладиган бундай кишилар билан ҳам муроса қилиб, уларнинг дилини оғритмаслигимиз керакми?! Демак, биз ялписига, орамиздаги порахўр шилталарга олижаноблик кўрсата беришимиз керакми?! Ўшалар: «Бу мўмин одам, бировнинг дилини оғритмаган...» деб айтиши керакми?! Қани, айтчи! Биз, меҳнат қилаётган ҳалол одамларни «юраги пок» деб эъзозлашимиз керак! Аммо шахсиятпарастларни эмас! Биз, юзлаб дўстларимиз орасидан бир-икки мана шундақасини ранжитишдан қўрқмаслигимиз керак! Мен ўшандай «мўмин одам» бўлганимдан кўра бўлмаганим яхши! Мен шилталар билан келишолмайман! Мана, мен дуду тутундан яратилган паришта бўлмай, тупроқдан яратилган инсон бўлганлигим афзал! Менинг кафтимгами, этагим учигами, чанг-тупроқ тегиб юради. Мен, кафтида кири йўқ, паришта эмасман! Мени ҳамма ҳам махтайбериши шарт эмас, мен хонақоҳдаги зоҳид эмасман!

— Адаси, жон адаси! Чарчагансиз! — деди Марҳаматхон эрини эркалаб, елкаларига қоқиб. Чунки шундай тутоқишдан кейин бир кору ҳол бўлиши, юрагида санчиқ бошланиб, ўзини ташлаб юбориши мумкин эди. У гапни бошқа ёққа буриб, креслодан турғазди: — хўп, хўп дедим-ку адаси, ўша Чотқол тоғи оралиғидаги яхши жойларга борайлик! Мен, анави мешчанка хотинларга ўхшаб, сизга курортга олиб боринг, брилилиант зирак олиб беринг, деяпманми?! Менинг ўрнимга бир симён-заҳар хотинлар учраб қолганида нима қилардингиз! Анави ўртоғингизнинг хотини эри томонидаги ҳамма қариндош-уруғлари н и ҳайдаб юбориб, эрининг топган пулига тилла асбоб олиб, заргага кўмилиб ўтирибди. Бай-бай унинг заҳар тиллари, ачиб-сасиб мингиллаб ўтиришлари! Ўшанақа бўлганимда нима қилардингиз!..

Файзулла Аҳмедович кунлардан бир куни кўчадан уйга қайтиб келатуриб, гастрономдан икки шиша вино олди. У коньягу ароқдан «воз кечиб», унча-мунча сухой вино ичарди. Овқат олдидан Марҳаматхоннинг кўзини шамғалат қилиб, фужерга қизил вино тўлдириб маза қилиб ичаётганида хотини кириб қолди:

— Энди, мен сизга доктор ҳам чақириб бермайман! Сиз, ўз жонига ўзи қасд қиладиган одам экансиз!

— Бу узумнинг суви. Шарбат! — деди қўлга тушган Музаффаров илжайиб, — бу ёмон нарса эмас, глюкоза...

— Ҳа а, глюкоза!?

— Хотинжон, бу дарҳақиқат глюкоза! — деди илжайиб, буни асло ичкиликлар қаторига қўшиб бўлмайди. Аксинча фойдалик! Юрак айтармишки, ҳей, инсон, сен мени доимо бир коса шарбат ичида сақлагин! Ана ўшанда менинг қандоқа ишлашимни томоша қиласан. Шунақа дермиш юрак!

— Мен ўша юракнинг ишлашини томоша қилабериб зерикдим! — деди Марҳаматхон тутоқиб. — юрак ўйноғи бўлиб қолдим. Дор ўйнаётган одамдек қинидан чиқади. Доимо қил устида туришдан зерикдим! Ичкилик деганнинг оти ўчсин! Қачон сиз бу ярамасни ташлайсиз?!

— Хей, сен ҳаддингдан ошма! Пиён бўлиб, ариқларга думалаб ётганимда нима қилардинг!?

— Менга ундақа эр керак эмас!

— Ҳа-ҳа, керак эмас! Айтишга осон! Мен пиён бўлиб, лойга ботиб, ёқалашиб юрганимда ҳам, тақдир шу экан деб кўникардинг! Худога шукур қил, бир катта фан арбоби, гидроинженерга тегиб олгансан! Бир рюмка сухой вино ичганим учун менинг партия масаламни кўрмайдилар. Безорилик қилмаганимдан кейин, ичиш айб эмас! Карл Маркс айтган: Ҳамма инсонларга хос бўлган инсоний нарса мен учун ҳам ёт эмас! — деб. Ҳа, Маршал Будённий билан Маршал Ворошилов ҳам оз-оз сухой вино ичишган. Бунга нима дейсан? Менинг Будённий билан Ворошиловдан қатим ортиқ!? Қани гапир, нодон!? Мен Ўзбекистондаги бир простой фан арбоби бўлсам, сухой вино ичишга ҳам ҳаддим сиғмайдими?! Октябрь Социалистик инқилоби бўлмаганда тоза ҳам эри дўппослайдиган хотинсан! Бахтингга инқилоб бўлди!

— Ўх-ўх, яна ошаяптилар! Озгина ичиб олибдилар кўзимни шамғалат қилиб. Сизнинг анави... жувон билан гап бўлиб, қилган ишларингизни ҳам бошқалар қилганмикин!? Ўртоқ Ворошилов билан ўртоқ Будённий сухой вино ичганлари билан сизга ўхшаб қилиқ қилмагандир. Сиз унақа керилманг! Кошкийди сухой вино ичиб, жим ўтирсангиз! Сиз бу винони ичганингиздан кейин йўргалаб қоласиз. Ўйнашларингиз эсингизга тушади!

— Эй, хотин! — деди Файзулла Аҳмедович бош чайқаб, қизариб, — менга туҳмат қилма! Мен умримда бировнинг қўлини ушлаган кимса эмасман! Агар мен ёмон одам бўлганимда, ўша сен айтган хотинга уйланиб олганимда нима қилардинг?!

— Гумон қиламан, дарҳақиқат кўзим билан кўриб ушлаб олганим йўқ. Аммо ушлаб олганимда ўзим билардим; икковингизни ҳам патингизни тўзитардим! Йўқ-йўқ, анави молия министрининг хотинидек икковингизни ҳам болта билан чопиб ташлардим! Ҳозир бориб ошхонадан болтани олиб чиқайми!

— Жинни бўлдингми! Ҳай-ҳай! Қани энди мени ҳозирги олтмиш олти ёшда бўлмай ўша ўттиз ёшда бўлсаму сен болта олиб мени қувласанг. Оҳ-оҳ, қани эди! Сени ўша болталаринг ҳам қўлингдаги гулдастага ўхшаб кўриниб кетарди. Мен ҳиринглаб, тирақайлаб қочардим. Сен бўлсанг қувлардинг... Ҳовир болтага эҳтиёж йўқ, жонинг омон бўлгур хотинжон, юз фоиз ва батамом сенинг эрингман!

— Мени вақтида кўп куйдиргансиз! — деди Марҳаматхон андак бўшашиб. — қадримга етмайсиз, агар мендан бошқа шаллақи — закончи хотин бўлганда раҳбарларимизнинг ёнларига чиққан бўлардим! Чиқмадим-ку!

(Давоми бор).

(Боши ўтган сонда).

Кризис ҳолатида

ПАРИЖ. Франция экономика ва молия министри Ж.—П. Фуркал социалистик партиянинг бош секретари Ф. Миттеран билан иқтисодий проблемалар юзасидан олиб борган мунозаралар чоғида Франция экономикаси жиддий кризисни бошидан кечираётганлигини айтди. Мунозара миллий телевидение орқали эшиттирилди ва кўрсатилди.

1974 йилнинг июнидан ҳозирги вақтгача мамлакатда ишсизлар сони икки баравардан зиёд кўпайиб, сал кам 1.400 минг кишига етди.

Телевидение орқали кўрсатилган мунозара чоғида эълон қилинган рақамлардан 1975 йилда миллий бюджет дефицити билан 40 миллиард франкка келтирилганлигини, саноат маҳсулоти ишлаб чиқариши эса тахминан 4 процент қисқартирилганлигини кўрсатиш мумкин.

1975 йилда нарх-наво 9,6 процент кўтарилди ва ҳали ҳам зўр бериб ошмоқда. Франция ташқи савдо балансининг дефицити 1975 йилда 1,3 миллиард франкни ташкил этди.

Жаҳон ойнаси

Илҳомбахш намуна

МОГАДИШО. Совет Иттифоқи ленинчи Коммунистик партияси — жаҳон революцион ҳаракатининг синалган авангардидир. Бу партия зулмнинг барча турларига қарши, тинчлик ва ижтимоий тараққиёт учун курашаётган мазлум халқларни изчиллик билан астойдил ёқлаб чиқмоқда.

Сомали Олий Революцион кенгаши ҳузуридаги миллий сиёсий бошқарма раҳбарлигининг аъзоси Муҳаммад Абди Сомали пойтахтида КПСС XXV съездига бағишлаб ўтказилган меҳнаткашларнинг оммавий митингида сўзлаб шундай деди:

Африка, Осиё ва Латин Америкаси мамлакатларининг халқлари, деб таъкидлади у, сиёсий ва иқтисодий мустақиллик учун курашаётган миллий-озодлик ҳаракатлари ва мамлакатларга Совет Иттифоқининг бераётган беғараз ёрдамини юксак қадрлайдилар.

Совет халқининг коммунизм сари йўлидаги асосий босқичини белгилаб берган КПСС съездлари жаҳонда биринчи социалистик давлатнинг ташқи сиёсат йўли ўзгармаслигини ҳам тасдиқлайди, тинч-тотув яшаш принциплари бу сиёсатга асос қилиб олингандир. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев томонидан XXV съездда олға сурилган янги конструктив таклифлар, деб таъкидлади Муҳаммад Абди, умумий тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлашга қўшилган салмоқли ҳиссадир.

ЛЕНИНГА БАҒИШЛАНГАН КЕЧАЛАР

ПРАГА. Чехословакияда анъанавий «Ленин кечалари» бошланди. Бу кечалар, деди ТАСС мухбири билан суҳбатда Чехословакия — Совет дўстлиги союзи Марказий Комитетининг раиси В. Давид, шу союз маҳаллий ташкилотлари активларининг жамоатчилик билан учрашувлари шаклида ўтказилмоқда. Бундай кечалардан кўзда тутилган мақсад ЧССР меҳнаткашларини КПСС Марказий Комитети бош секретари Л. И. Брежневнинг КПСС XXV съездида қилган доклади ва съезд материаллари билан кенг таништиришдан иборат.

Чехословакия —Совет дўстлиги союзининг активлари шонли КПСС раҳбарлигида совет халқи эришган зафарларнинг миқёси тўғрисида, шунингдек партия келгуси йиллар учун Советлар мамлакатининг меҳнаткашлари олдига қўяётган вазифалар ҳақида гапириб беради.

«Ленин кечалари» деб таъкидлади В. Давид, партияларимизни, халқларимизни, мамлакатларимизни янада яқинлаштиришга ва уларнинг дўстлигини мустаҳкамлашга хизмат қилади.

ЖАҲОН МАМЛАКАТЛАРИ БЎЙЛАБ.
Яман Халқ Демократик Республикасининг пойтахти — Адан шаҳри манзараси.

Ш. Туробов фотоси.

КЎП НУСХАДА БОСИБ ЧИҚАРИЛДИ

БЕРЛИН. Германия Бирлашган социалистик партиясининг «Диц—Ферлаг» нашриёти КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг КПСС XXV съездида қилган «КПСС Марказий Комитети ҳисоботи ҳамда ички ва ташқи сиёсат соҳасида партиянинг навбатдаги вазифалари» тўғрисидаги докладини немис тилида брошюра қилиб кўп нусхада босиб чиқарди.

(ТАСС).

ВОКЕАЛАР ФАКТЛАР РАҚАМЛАР

▲ Чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқа боғлаш Ўзбекистон жамияти хотин-қизлар секцияси жаҳондаги 167 та ташкилот билан алоқа ўрнатган.

▲ **Ҳозирда республикадаги саноат, қурилиш ва транспорт ходимларининг 40 процентини хотин-қизлар ташкил қилади.**

▲ Республикамиз хотин-қизларининг 40 мингга яқини ўқитувчи, 9 минги врач, 2 мингдан кўпроғи «зангори кема» капитанларидир.

▲ **Республикада 41 мингга яқин хотин-қиз СССР ва Ўзбекистон ССР Олий Советлари ҳамда маҳаллий советларига депутатлар қилиб сайланган.**

▲ Республикамизда 27 мингдан ортиқ кўп болали онага «Қаҳрамон она» фахрий унвони берилган. 700 минг она кўп болали она ҳисобланади. 1972 йилда уларга 50 миллион сўм нафақа берилди.

▲ **Ўзбекистонда туғилиш АҚШ, Англия, Франция каби ривожланган мамлакатларга нисбатан 2 марта кўп, ўлим эса 2 марта камайган.**

▲ СССРдаги ҳар беш илмий ходимнинг 2 таси хотин-қиздир. Уларнинг умумий сони 440 минг кишини ташкил қилади. Бундан йигирма йил муқаддам хотин-қиз илмий ходимларнинг сони 59 минг эди. 4 минг хотин-қизга фан доктори, 80 минг аёлга фан кандидати унвони берилган. 2200 хотин-қиз академик, Фанлар академияларининг мухбир аъзоси, профессор унвонига эга.

ИЛК БАҲОР. М. Нуриддинов фотоэтюди.

Маданият янгиликлари

«Чили» симфонияси биринчи марта Тошкентда ижро этилди. Асар автори Тошкент темирйўлчилар маданият саройидаги болалар бадиий коллективининг раҳбари Владимир Кравченкодир. Симфония Чили халқига бағишланган бўлиб, унинг қаҳрамонларча кураши тантана қилишига ишонч руҳи билан суғорилган.

В. Кравченко болалар учун бир қанча опера ва балетлар, эстрада қўшиқлари, концертлар ёзган.

* * *

Сирдарё область музикали драма театри биносини қуришга киришилди. У Гулистоннинг марказида, Ленин номли майдонда қад кўтарди. Томоша залига 700 киши сиғадиган театр биноси энг янги асбоб-ускуналар билан таъминланган.

* * *

БАМ қурилишининг ғарбий участкаси штаби жойлашган Уст-Кут шаҳрига Фарғонадан жуда кўп китоблар юборилди. Бу китобларни музика билим юртининг ўқувчилари тўпладилар.

(ЎзТАГ).

•*Бутуниттифоқ фестивали*

Биринчи давра

Тошкент электр техника заводи цехларида тушлик танаффус соатларида ҳар куни қўшиқ янграйди. Бу қўшиқларни агитация бадиий ҳаваскорлик бригадалари социалистик мусобақа ғолибларига бағишлаб айтадилар. Заводнинг ҳар бир цехида ана шундай бригада тузилган.

Корхона бадиий ҳаваскорлар коллективи меҳнаткашлар ҳаваскорлик бадиий ижодиёти Бутуниттифоқ фестивалининг биринчи давраси ғолиблари сафига кирди. Республика ташкилот комитети фестиваль якунларини чиқариш чоғида шу йилнинг январь ойидан бери фестиваль бошлангандан буён ўтган вақт ичида бадиий ҳаваскорлик иштирокчиларининг сони 25 минг кишига кўпайганлигини таъкидлаб ўтди. Ҳозирги вақтда Ўзбекистон меҳнаткашларидан 180 мингдан зиёд киши ўзининг бўш вақтини санъатга бағишламоқда. Ҳаваскорлик коллективлари ўтган йили 12 минг концерт бериб, бу концертларни уч ярим миллион киши томоша қилган.

Фестивалнинг иккинчи тури март ойининг ўртасида бошланиб шу йилнинг охирида тугайди.

(ЎзТАГ).

•Бизнинг интервью

ҲАВАСКОР ОВЧИЛАР, СИЗЛАР УЧУН

Маълумки, ўтган йили ноябрь ойида СССР Министрлар Совети овчилик қуролларига эга бўлиш, уларни ҳисобга олиш ва сақлашнинг ягона тартибини ўрнатиш тўғрисида махсус қарор қабул қилган эди. Шу муносабат билан редакциямиз оқшомхон ва ҳаваскор овчилардан кўплаб мактублар олди. Улар ўз хатларида ўзларини қизиқтирган қатор саволларга жавоб беришимизни сўраганлар. Бугун Тошкент шаҳар ижроия комитети Ички ишлар бошқармасининг бўлим бошлиғи М. Азимов газетхонларимиз саволларига жавоб беради.

— Ушбу қарорни қабул қилишдан асосий мақсад нима?

— Овчилик тармоғи мамлакатимиз халқ хўжалигида муҳим аҳамият касб этади. Ҳайвонот ва қушлар оламини мустаҳкам қарор топдириш, уларнинг камёблари йўқ бўлиб кетишига йўл қўймаслик, шу билан бирга спорт — ҳаваскор овчиликни бутун чоралар билан ривожлантириш овчилик хўжалигининг жонажон ишидир. Ушбу қарорни қабул қилишдан асосий мақсад Ватанимизнинг табиий бойликлари, ов қилинадиган жониворлар дунёсини сақлаш, шунингдек, уларга шафқатсиз муносабатда бўлувчиларга қарши кескин кураш олиб боришдан иборат. Шу билан бирга қарор саноат ишлаб чиқариши истиқболини янада яхшироқ планлаштириш мақсадида аҳолидаги, корхона ва ташкилотлардаги овчилик қуролларини қатъий ҳисобга олишни кўзда тутади.

Қарорда балоғатга етмаган ёшлар, маълум тайёргарликдан ўтмаган гражданлар, шунингдек, тартиббузарликка майли бўлган шахсларга бундай қуролларни бериш тақиқланган.

— Пойтахтимизда қаерда ов қуроллари рўйхатга олинади? Бунинг тартиби қандай?

— Бу юмушни бажариш учун шаҳарда иккита комиссия ташкил этилган. Улардан бири шаҳар овчилар жамияти қошида ишлаб турибди. Бу жамият Ш. Руставели кўчасининг 1-тупик, 3-уйида жойлашган. Иккинчи ана шундай комиссия эса Сапёрная кўчасидаги 2-уйда фаолият юргизмоқда.

Ов қуролига эга бўлган барча гражданлар ўзларидаги ов милтиқларининг техник ҳолатини билиш учун ана шу комиссиялардан бирига элтиб кўрсатишлари лозим. Бунинг учун гражданлар ҳар бир ов қуролига уч сўмдан давлат пошлинаси тўлаган бўлиши зарур. Бундай тўловлар давлат банкларига топширилади.

— Қайси вақтда ов қуролларини рўйхатдан ўтказиш мумкин?

— Бундай тадбир ҳар йили 5 январдан бошланади. Тартиби қуйидагича: шаҳар овчилари жамияти аъзолари учун ҳафтанинг пайшанба, жума, якшанба, Туркистон ҳарбий округи овчилар жамияти аъзоларига сешанба ва шанба кунлари ажратилган. Улар белгиланган кунларда эрталаб соат 10 дан кеч 6 гача мурожаат қилишлари мумкин. Юқорида айтилганларнинг барчаси юмшоқ стволли ов қуролларига тааллуқлидир.

— Ов қуролларини олиш тартиби қандай?

— 1971 йилдан бошлаб республикамизда ов қуролини сотиш милиция органларининг ижозати билан амалга оширилмоқда. Ёши ўн саккиздан ошган ва ҳаваскор овчилик билан шуғулланишни истаган ҳар бир граждан аввал овчилар жамиятига аъзо бўлиб кириши мумкин. Шундан сўнг, у талаб қилинган ҳужжатлар, турар жойидан справка, ишлаб чиқариш характеристикаси, овчилик билети ва паспорт билан бирга яшаш жойидаги милиция органига ариза беради. Милиция руҳсатномаси билан ов қуролига эга бўлганлар уни бир ойдан кечиктирмай рўйхатдан ўтказишга мажбур.

▲ ҚИЗИҚ ГАПЛАР

Чақалоқ йиғласа...

Чақалоқнинг биғиллаб йиғлайвериши уйдагилар ва қўшнилар учун айниқса анъанавий уй деворларидан ҳар қандай овозни ўтказаверадиган Япониядаги уйларда яшовчи кишилар учун азобнинг худди ўзгинасидир. Хўш, беланчакларни ҳар қанча лиқиллатишдан кейин ҳам чақалоқ йиғини тўхтатмаса нима қилиш керак?

Токиодаги клиникалардан бирининг шифокорлари магнитафон лентасига бола ҳали онаси қорнидалигидаёқ эшитган она юрагининг уришини ёзиб олдилар, кейин уни қўйиб бердилар. Натижа кутилганидан ҳам зўр бўлди. Чақалоқ бирданига йиғидан тўхтаб, уларнинг кўпчилиги чуқур уйқуга кетдилар.

Волга автозаводига қарашли Тошкент марказининг коллективи автомашиналарга техник хизмат кўрсатиш ва ремонт ишларида меҳнаткашларга намунали маиший хизмат кўрсатмоқда.

СУРАТДА: «Жигули» автомобилларини автоматик ювиб берувчи конвейернинг кўриниши. М. Нуриддинов фотоси.

•*Давр нафаси*

Ғамхўрлик намунаси

«25 мартда соат 2 дан кейин эски полисахона биносида — Эски шаҳарда биринчи марта туғруқхонанинг очилиш маросими бўлди.

Маросимда меҳмонларга ош ва чой берилди...»

(«Қизил байроқ» газетаси, 1921 йил, 5 май).

Бундан ярим асрдан ортиқ вақт илгари шаҳримизда очилган дастлабки туғруқхона шаҳар аҳолисининг қувончига-қувонч қўшган эди. Туркистонда Совет ҳокимияти ўрнатилгандан кейин оналар ва болалар саломатлигини ўйлаб турли тадбирлар амалга оширила бошланади.

Ҳозирги пайтда бутунлай бошқа манзарани кўрамиз. Кейинги йилларда шаҳримизда ўнлаб янги ва замонавий туғруқхоналар қурилиб ишга туширилди. Бундан ташқари оналар ва болалар саломатлигига парвона бўладиган педиатрия институти ишлаб турибди.

Шаҳримизда педиатрия олий ўқув юртининг ташкил этилганлиги партия ва ҳукуматимизнинг ана шу соҳада қилаётган ғамхўрлигининг яна бир ёрқин мисолидир. Кенжа олий ўқув юрти қисқа вақт ичида 1400 малакали мутахассисни тайёрлади. Ҳозирда бу ерда 1400 дан ортиқ ёш таълим олмоқда.

Республикадаги туғруқхоналарда ишлаб турган ўринларнинг сони 13 мингдан ортиқдир. Икки минг атрофида врач-педиатр оналар ва болалар саломатлиги йўлида меҳнат қилмоқда. Бундан ташқари 400 дан ортиқ хотин-қизлар консультациялари ишлаб турибди.

•*Инсон ва табиат*

ҚЎРИҚХОНА ПОСБОНЛАРИ

«Бадайтўқай» қўриқхонасининг илмий ходимлари Москвага фотосуратлар, расмлар, ўз кузатишларининг натижаларини юбордилар. Бу материаллар СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида мамлакатимизда атроф муҳитни муҳофаза қилиш соҳасида амалга оширилаётган тадбирлар ҳақида ҳикоя қилиб берадиган экспонатлар орасидан жой олади.

«Бадайтўқай» — Ўзбекистондаги ёш қўриқхоналардан бири. Лекин бу қўриқхона ёш бўлишига қарамасдан Амударё этакларида ландшафтни, жониворлар ва ўсимликлар дунёсини сақлаб қолиш, қайта тиклаш ва ривожлантириш борасида ҳозирнинг ўзидаёқ анча ишлар қилди. Қўриқхона директори, биология фанлари кандидати В. Лим ЎзТАГ мухбирига қуйидагиларни айтди:

— Бутуниттифоқ халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида иштирок этиш—коллектив учун юксак ҳурмат —эҳтиром ва мукофотдир. КПСС XXV съездида атроф муҳитни муҳофаза қилишни кучайтириш зарурлиги алоҳида таъкидлаб ўтилди. «Бадайтўқай» қўриқхонасининг ходимлари табиатни муҳофаза этиш соҳасида анчагина илмий тадқиқотларни амалга оширдилар, бу соҳадаги ишларни оммалаштириш ва кенгайтириш учун астойдил уриндилар. Тадқиқотларнинг натижалари мунтазам равишда эълон қилиб турилди ва илмий доираларда тузуккина баҳога сазовор бўлди. Ана шу тадқиқотларга асосланган ҳолда муҳофаза ва биотехника тадбирлари комплексини амалга оширилиши яхшигина самара берди. Қисқа вақт ичида катта майдонларда тўқайзор ўрмонлар қайта тикланди, ёввойи жониворларнинг сони кўпайди. Қуёнлар — икки баравар, қуёнлар —уч баравар, тус товуқлар тўрт баравар ортди.

Қўриқхона территорияси тез орада кенгайтирилади, —унга Тўрткўл районидаги «Толдиқ» деган жой ҳам қўшиб берилади. Бу ерда муҳофаза тадбирлари комплексларини бошлашга тайёргарлик кўрмоқдамиз. Орол соҳилидаги ўсимликлар ва жониворлар оламининг барча турларини, ўзига хос табиатни қайта тиклаш ва табиий ҳолида сақлаш —бизнинг вазифамиздир.

Редактор С. М. КАРОМАТОВ

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 9|III да — **Оқшомдан тушгача**, 10|III да **Кўк эшик ортидаги аёл**, 11|III да **Ўйланиш.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 10|III да **Комедия, комедия, ёхуд ҳангома**, 11|III да **Сув келтирган азиз.**

КИНО

10 МАРТДА

Она табассуми — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун), «ЧАЙКА» (10.00, 11.45, 13.45, 15.00, 17.00, 18.45, 20.30, 22.00), «ҚОЗОҒИСТОН» (11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00), НАВОИЙ номли (11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 21.00), «ВОСТОК» (10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.45), ҲАМЗА номли (11.00, 12.30, 14.00, 15.30, 17.00, 18.30, 20.00), «ДРУЖБА» (11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00 18.00, 19.20, 21.00), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00), «НУКУС» (11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 20.45), «МОСКВА» (10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 19.00, 21.00).

Алло, такси! — «ЎЗБЕКИСТОН» (10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00, 21.30), «МИР» (11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 21.00), С. РАҲИМОВ номли (12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00, 21.30).

Сентябрь бошларида— «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Дельфин куни — Ғ. ҒУЛОМ номли (11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 20.30).

Виннету — Инчу-Чун ўғли — «ЯНГИОБОД» (11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 21.00)

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИНИНГ «ЁШЛИК» СПОРТ АРЕНАСИДА

10—16 МАРТ КУНЛАРИ

СССР биринчилиги учун

ОЛИЙ ЛИГАДАГИ АЁЛЛАР КОМАНДАЛАРИ ЎРТАСИДА

БАСКЕТБОЛ

Мусобақаларда: **ТТТ (Рига), «СПАРТАК» (Москва области), «СПАРТАК» (Ленинград), «ДИНАМО» (Москва), «УРАЛМАШ» (Свердловск), «КИБЕРКШТИС» (Вильнюс), «УНИВЕРСИТЕТ» (Олмаота), «ДИНАМО» (Киев), СИМ (Москва), «ИНЖДОРСТРОЙ» (Кишинёв), «СТАЛЬ» (Днепропетровск), СКИФ (Тошкент) командалари қатнашади.**

УЧРАШУВЛАР ЭРТАЛАБ СОАТ 11 ДАН БОШЛАНАДИ. БИЛЕТЛАР СОТИЛМОҚДА.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА

10, 13, 14 МАРТ КЕЧ СОАТ 7 ЯРИМДА

ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ

Комедия, комедия ёхуд ҳангома

(2 пардали музикали томоша)

Саҳналаштирувчи режиссёр — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист А. РАҲИМОВ.

Дирижёр — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Э. ТОШМАТОВ.

Рассом—Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби Г. А. ВИЗЕЛЬ.

Хормейстер — К. САЪДУЛЛАЕВ.

Балетмейстер — Ш. АҲМЕДОВ.

Концертмейстер — М. А. ФУРМАН.

Билетлар сотилмоқда.

ЎЗБЕКИСТОН ССР МЕБЕЛЬ САНОАТИ БОШҚАРМАСИ ВА

«ТАШХОЗКУЛЬТТОРГ»

10—13 МАРТ КУНЛАРИ

ОҚТЕПА МАЙДОНИДАГИ

28—МАГАЗИНДА

МЕБЕЛЛАРНИНГ

САВДО КУРГАЗМАСИНИ ЎТКАЗАДИ

САВДО КЎРГАЗМАСИДА

Тошкент мебель комбинатида ишлаб чиқарилган **ЁЗУВ ВА ОВҚАТЛАНИШ СТОЛЛАРИ ҲАМДА СЕКРЕТАРЛАР;**

«ШАРҚ» фирмасида ишлаб чиқарилган **УХЛАШ ХОНАСИ ГАРНИТУРЛАРИ, ДИВАН-КАРАВОТЛАР ВА СТУЛЛАР;**

Олмалиқ мебель комбинатида ишлаб чиқарилган **ОШХОНА УЧУН ВА ДАМ ОЛИШ МЕБЕЛЬ НАБОРЛАРИ, КРЕСЛО ВА ЖУРНАЛ СТОЛЛАРИ;**

Янгийўл мебель фабрикасида ишлаб чиқарилган **БОЛАЛАР КАРАВОТЛАРИ, КИТОБ ПОЛКАЛАРИ, КИТОБ ВА ИДИШ-ТОВОҚЛАР УЧУН ШКАФЛАР**

НАМОЙИШ ҚИЛИНАДИ.

МАГАЗИН 10.00. ДАН 19.00 ГАЧА ИШЛАЙДИ.

Магазинга 13, 28, 32, 48, 57, 70-автобуслар, 9, 11, 15-трамвайларда бориш мумкин.

САВДО КЎРГАЗМАСИГА МАРҲАМАТ ҚИЛИНГ!

«ТАШХОЗКУЛЬТТОРГ»

«УЗТОРГРЕКЛАМА»

ТЕЛЕВИЗОР ЭКРАНИДА

9 МАРТ — СЕШАНБА

Биринчи программа. Тошкент кўрсатади. 18.15 Кўрсатувлар программаси. 18.20 «Қизиқарли учрашувлар». Ёш мухбирларнинг Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг президенти, академик, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони. О. Содиқов билан учрашуви (ўзб.). **Рус тилида:** 19.15 «Ахборот» информацион программаси. 19.30 «Старт олдидан интервью». Баскетбол бўйича хотин-қизлар командалари ўртасида 43-мамлакат чемпионати қатнашчилари билан учрашув. **Ўзбек тилида:** 20.00 Ўзбекистон Композиторлар союзининг VII съездига. «Ўзбекистон композиторларининг янги асарлари». 20.45 «КПСС XXV съезди қарорлари — ҳаётга!». «Ўзбекистоннинг катта пахта хирмони учун». 21.00 «Ахборот» информацион программаси. 21.20 Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. **Москва кўрсатади.** 22.00 «Вақт» информацион программаси. **Тошкент кўрсатади.** 22.30 «Сўнгги учрашув». Бадиий фильм (ўзб.). 24.00 Кўрсатувлар программаси.

Иккинчи программа. Тошкент кўрсатади. 17.15 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Химия (ўзб.). **Москва кўрсатади.** 18.15 «Асл йигитлар». 19.00 Янгиликлар. 19.15 «Биз ўйнаймиз». 19.30 Совет қўшиқларидан концерт. 20.00 Социалистик мусобақа кундалиги. 20.45 М. Анчаров. «Бир микрорайонда». Кўп серияли телевизион спектакль премьераси. 1-серия. **Тошкент кўрсатади.** 22.00 «Фан» программаси. (рус.). **Москва кўрсатади.** 22.30 «Меҳриммуҳаббатим, Сизга аёллар». Р. Гамзатов шеърлари ва қўшиқлари. 23.15 СССР ва АҚШ энг кучли теннисчиларининг матчи. В. И. Ленин номли Марказий стадион Спорт саройидан олиб кўрсатилади. 23.45 Янгиликлар.

Учинчи программа. Тошкент кўрсатади. 18.55 Кўрсатувлар программаси. 19.00 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Олий математика (ўзб.). 20.00 Тошкент янгиликлари. **Рус тилида:** 20.15 «Зор-интизор». Телевизион бадиий фильм. 20.50 Ўқитувчи экрани.

10 МАРТ — ЧОРШАНБА

Биринчи программа. Москва кўрсатади. 10.00 Янгиликлар. 10.10 Эрталабки гимнастика машғулотлари. 10.30 Мультфильмлар программаси. 11.00 «Ўгай она». Бадиий фильм. 16.00 Ҳужжатли фильмлар программаси 16.30 М. Прилежаева. «Ажойиб йиллар». 17.00 Болалар учун. «Олтин шоҳ». Бадиий фильм. **Тошкент кўрсатади.** 18.15 Кўрсатувлар программаси. Болалар учун «Камалак» программаси. 18.20 Мультфильм. 18.30 «Жонажон ўлка» (ўзб.). 19.00 «Миллионлар ленинча университети» «КПСС XXV съезди ҳозирги босқичда партиянинг иқтисодий сиёсати тўғрисида» (ўзб.). **Рус тилида:** 19.15 «Ахборот» информацион программаси. 19.30 «Халқ хизматида». **Ўзбек тилида:** 19.50 «Озуқа ишлаб чиқариш резервлари». Биринчи кўрсатув. 20.20 Адабиёт, санъат ва архитектура соҳасида Ленин мукофотига номзодлар. Зулфия. «Камалак». 21.00 «Ахборот» информацион программаси. 21.20 Телетомошабинларнинг хатлари асосида концерт. **Москва кўрсатади.** 22.00 «Вақт» информацион программаси. 22.30 Хоккей бўйича СССР чемпионати. «Химик» (Воскресенск) — «Динамо» (М). 2 ва 3-даврлар. Воскресенскдан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида — «Спортлото» тиражи. 00.15 Янгиликлар.

Иккинчи программа. Тошкент кўрсатади. 11.25 Кўрсатувлар программаси. 11.30 «Электролитларда ток». Физикадан ўқув кўрсатуви. (ўзб.). **Рус тилида:** 12.00 «Ернинг қайноқ нафаси», «Зумрад дон ҳақида сўз». Телевизион ҳужжатли фильмлар. 12.25 «Электролитларда ток». Физикадан ўқув кўрсатуви. **Москва кўрсатади.** 18.15 «Горнчилар, қаердасиз!». 19.00 Янгиликлар. 19.15 «Қувноқ ноталар». 19.30 «Фан» оламида. 20.00 РСФСРда хизмат кўрсатган артист А. Покровский ижросида рус қўшиқлари ва романслари. 20.45 Телевизион ҳужжатли фильмлар программаси. 21.30 Катталар учун мультфильмлар программаси.

Учинчи программа. Тошкент кўрсатади. 18.55 Кўрсатувлар программаси. 19.00 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Чизма геометрия (ўзб.). 20.00 Тошкент янгиликлари. 20.15 Олий лигадаги хотин-қизлар командалари ўртасида баскетбол бўйича СССР чемпионати. «СКИФ» (Тошкент)—«ИНЖДОРСТРОЙ» (Кишинёв). «Ёшлик» спорт майдонидан олиб кўрсатилади. 21.15 «Тошкент» телепрограммаси. «Беш йиллик маршрутлари бўйлаб» (ўзб.). 21.45 Ўқитувчилар учун консультация (рус.).

Тошкент «Грампластинкалар уйи» коллективи «Грампластинкалар уйи»нинг ходими Ж. Камоловга ўғли

Бахтиёр КАМОЛОВнинг

фожиали ҳалоқ бўлганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ 4 БЕТ. 9 МАРТ, 1976 й.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000; ТОШКЕНТ ГСП. «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ 26-УЙ

ТЕЛЕФОНЛАР коммутатор—33.02.49 дан 33.02.58 гача. Эълонлар бўлими—33-81-42.

Р — 03239. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри, «Правда Востока» кўчаси, 26. ИНДЕКС 64579. Нашр В—3033.